

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

на тему:

«Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції у Волинській області»

Бубнова Анастасія Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові здобувача повністю)

Київ 2026 р.

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**АРХІТЕКТУРНИЙ

(факультет)

МІСТОБУДУВАННЯ

(назва випускової кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮЗавідувач кафедри містобудування

д. арх., проф. _____ Н.М. Шебек

“17” червня 2026 року

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції в Волинській області

(назва)

Виконала Бубнова Анастасія Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

191 – Архітектура та містобудування
(Спеціальність)«Архітектура та містобудування»
(Освітня програма)Групи АРХ-22-1БКерівники: Желтовський В. В.

(прізвище, ініціали)

(науковий ступінь, вчене звання)*Ідентичність підтверджую*

Київ 2026 р

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет: Архітектурний
 Випускова кафедра: Містобудування
 Освітній ступінь: Бакалавр
 Спеціальність: 191 – Архітектура та містобудування
 Освітня програма: Архітектура та містобудування

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Декан архітектурного факультету

„___” _____ 2026 року

З А В Д А Н Н Я ДО ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА

Бубнова Анастасія Сергіївна

(прізвище, ім'я та по батькові студента)

1. Тема роботи

Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції в Волинській області

затверджена наказом ректора КНУБА №548/52-15/10/26 від «06»травня 2026 року

2. Керівники

Желтовський Володимир Васильович

(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

3. Строк подання здобувачем роботи до захисту 19.06.2026 р.

4. Зміст пояснювальної записки:

1. Завдання на проектування;
2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду;
3. Містобудівне обґрунтування;
4. Архітектурно-планувальне рішення;
5. Дизайн інтер'єру;
6. Конструктивне рішення;
7. Інженерне обладнання;
8. Охорона праці та навколишнього середовища;

Список використаних джерел;

Додатки

5. Графічний матеріал за розділами:

Р. 1. Ситуаційний план, топооснова ділянки

Р. 2. Ілюстрації аналогів

Р. 3. Ситуаційний план М 1:2000, генеральний план М 1:500, перспективне зображення ділянки з об'єктом проєктування в містобудівному контексті з висоти пташиного польоту

Р. 4. Плани поверхів М 1:100, фасади М 1:100, М 1:200, повздовжній та поперечний розрізи М 1:200, перспективне зображення будівлі з точки зору людини

Р. 5. Плани підлоги і стелі М 1:50, розгортки стін М 1:50, перспективне зображення інтер'єру характерного приміщення з точки зору людини

Р. 6. Конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:20

6. Календарний план виконання роботи:

Види робіт та їх зміст	Дата виконання
Розділ 1.	06.03.2026
Розділ 2.	03.04.2026
Розділ 3.	24.04.2026
Розділ 4.	06.05.2026
Розділ 5.	29.05.2026
Розділи 6-8.	03.06.2026
Остаточне оформлення роботи	04.06.2026
Направлення роботи для перевірки на плагіат	08.06.2026
Попередній захист роботи на випусковій кафедрі	17.06.2026
Направлення роботи на рецензування	18.06.2026
Передача матеріалів роботи на кафедру	19.06.2026
Захист роботи	22.06.2026

7. Консультанти розділів кваліфікаційної випускної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис	
		завдання видав	завдання прийняв
1			
2			
3	Лисюк Г.Г., доцент		
4	Бондарева Л. О., доцент		
5			
6			
7			
8			

8. Дата видачі завдання 16.02.2026 р.

Зав. кафедри

(підпис)

Шебек Н.М.

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

Желтовський В.В.

(прізвище та ініціали)

Здобувач

(підпис)

Бубнова А. С.

(прізвище та ініціали)

РЕЗЮМЕ (SUMMARY) до кваліфікаційної випускної роботи здобувача:		Бубнова А.С./Bubnova A.S.. (ПІБ здобувача українською та англійською)	
ЗВО	Київський національний університет будівництва і архітектури		
Тема (українською та англійською)	Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції в Волинській області The Center for Psychological Recovery and Neuroregulation in Volyn Region		
Освітній ступінь	Бакалавр		
Факультет	Архітектурний		
Випускова кафедра	Містобудування		
Спеціальність	191 «Архітектура та містобудування»		
Освітня програма	Архітектура та містобудування		
Керівник	Доц. Желтовський Володимир Васильович		
Обсяг роботи:	пояснювальна записка, с.	розділів	креслень формату
	73	8	A1
Розділ 1. Завдання на проєктування	Зібрано вихідні дані для проєктування – топооснова, ДПТ. Вирішено мету проєкту – створення сучасного центру психологічного відновлення та нейрорегуляції у Волинській області. Сформовано функціональний склад приміщень відповідно до потреб користувачів та вимог чинних ДБН України.		
Розділ 2. Аналіз вітчизняного та світового досвіду	Проаналізовано вітчизняні та зарубіжні центри психологічної реабілітації та оздоровлення. Архітектурно-планувальні, функціональні та рекреаційні рішення . Досліджено принципи створення безбар'єрного та терапевтичного середовища.		
Розділ 3 Містобудівне обґрунтування	Виконано аналіз містобудівної ситуації ділянки. Досліджено природні умови ділянки, забудову навколо, транспортну доступність містобудівні обмеження та потенціал просторів для рекреаційної та терапевтичної організації території.		
Розділ 4. Архітектурно-планувальне рішення	Розроблено об'ємно-просторову композицію центру та функціональне зонування території. Забезпечено раціональні взаємозв'язки між лікувально-терапевтичним, адміністративними, рекреаційними приміщеннями. Також передбачено безбар'єрне середовище та комфортні умови перебування для відвідувачів.		
Розділ 5. Дизайн інтер'єру	Обрано кімнату та стиль для розробки інтер'єру. Розглянуто кольорову гаму для комфортного сприйняття людини та елементи обладнання.		
Розділ 6. Конструктивне рішення	Обґрунтовано вибір конструктивної системи будівлі. Наведено опис фундаментів, несучих конструкцій, зовнішніх і внутрішніх стін,		

	перекрыттів, покрівлі, віконних та дверних конструкцій. Враховано вимоги надійності, довговічності та енергоефективності будівлі.
<i>Розділ 7. Інженерне обладнання</i>	Описано інженерні мережі та обслуговування будинку водопостачанням, вентиляцією та каналізацією.
<i>Розділ 8. Охорона праці та навколишнього середовища</i>	Розглянуто заходи пожежної безпеки, організацію пожежних проїздів та евакуаційних шляхів. Дотримано нормативних вимог щодо безпеки користувачів і персоналу. Передбачено заходи з озеленення території, підвищення енергоефективності будівлі та зменшення негативного впливу на навколишнє середовище.
<i>Висновки по роботі:</i>	Розроблено архітектурне рішення центру психологічного та нейровідновлення, спрямованого на створення комфортного, безпечного та терапевтичного середовища для відновлення фізичного й психоемоційного стану відвідувачів.

Ключові слова: громадська будівля, центр психологічного та нейровідновлення, реабілітація, психологічне відновлення, нейрореабілітація, архітектурне проєктування, безбар'єрність, терапевтичне середовище, інклюзивний дизайн.

Keywords: public building, psychological and neurorehabilitation center, rehabilitation, psychological recovery, neurorehabilitation, architectural design, accessibility, therapeutic environment, inclusive design.

Здобувач: _____ / Бубнова А.С./
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник: _____ / Желтовський В. В./
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ ____ ” _____ 2026

ЗМІСТ

ЗМІСТ.....	6
1. ЗАВДАННЯ НА ПРОЄКТУВАННЯ	7
2. АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА СВІТОВОГО ДОСВІДУ	13
2.1. Аналіз світового досвіду	15
2.1.1. Center for Health у Копенгагені (Данія).	15
2.1.2. Juvenile Correction and Rehabilitation Center	16
2.2 Аналіз вітчизняного досвіду	18
2.2.1. острів «HUTIR» проєкт студії Martin	18
2.2.2 Мережа центрів «RETURNING»	19
3. МІСТОБУДІВНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ.....	21
3.1. Історична довідка по території забудови.....	22
3.2. Містобудівна ситуація	23
3.3. Опис генерального плану	26
3.3.1. Функціональне зонування території.....	26
3.3.2. Рух пішоходів і транспорту	28
3.3.3. Техніко-економічні показники генерального плану	31
3.3.4. Пропозиції генерального плану проєкту	32
3.3.5. Рух пішоходів і транспорту на генплані проєкту.....	34
3.3.6. Техніко-економічні показники генерального плану проєкту	36
4. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ	36
4.1. Художня концепція будівлі	37
4.2. Функціональне зонування будівлі.....	38
4.3. Об'ємно-просторова композиція будівлі	39
4.4. Ландшафтні рішення	40
4.5. Техніко-економічні показники будівлі	42
5. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ	43
5.1. Особливості розгортання функціональних процесів.....	45
5.2. Об'ємно-просторові властивості архітектурної форми	45
5.3. Способи узгодження елементів середовища в межах загального рішення.....	45
5.4. Характеристика елементів обладнання та благоустрою	46
5.5. Характеристика засобів візуальної комунікації.....	46
5.6. Колористичне та світлотехнічне рішення	46

5.7. Засоби досягнення ергономічної відповідності	47
6. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ	47
6.1. Фундаменти	48
6.2. Конструктивна система	49
6.3. Стіни та огорожувальні конструкції	49
6.4. Покриття та дах	50
6.5. Вертикальні комунікації та доступність	50
7. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ	51
7.1. Теплопостачання та вентиляція	52
7.2. Водопостачання та водовідведення	53
7.3. Електропостачання та слабострумові системи	53
8. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	54
8.1. Ресурсозбереження та використання альтернативних джерел енергії	55
8.2. Шляхи руху пожежної техніки	55
8.3. Евакуація з усіх приміщень будівлі	55
8.4. Охорона навколишнього середовища	56
НОРМАТИВНА ЛІТЕРАТУРА.....	59
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	62
□ креслення проекту	63
Додаток 1	63
Додаток 2.....	63
Додаток 3.....	64
Додаток 4.....	65
Додаток 5.....	66
Додаток 6.....	67
Додаток 7.....	68
Додаток 8.....	70
Додаток 9.....	71
Додаток 10.....	72
Довідка про перевірку роботи на плагіат	73

1. ЗАВДАННЯ НА ПРОЄКТУВАННЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

на засіданні кафедри

Містобудування

зав. каф., д. арх., професор

Шебек Н. М.

Студент Бубнова Анастасія Сергіївна

Група АРХ-22-1Б

Керівник Желтовський Володимир Васильович

Тема дипломної роботи ”Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції в Волинській області”

1. Вихідні матеріали

У сьогоденні в Україні гостро постала проблема ускладнення соціокультурної ситуації за рахунок впливу на неї низки негативних процесів, які постали у сфері духовного життя – втрата духовно-моральних орієнтирів, відчуженість від культури та мистецтва дітей, молоді та дорослих, значним скороченням фінансового забезпечення культурних установ. Зокрема це помічається у діяльності сучасних центрів культурного дозвілля та відсутності проєктування та побудови культурних центрів, які б відповідали сучасним потребам суспільства на теренах нашої держави. Все актуальніше постає проблема необхідності постійного збагачення змісту діяльності культурно-просвітніх закладів, методів та прийомів їх реалізації та пошуків нових технологій дозвілля. Випускний бакалаврський проєкт присвячений вирішенню проблеми надання психологічної допомоги людям, що постраждали в наслідок розгортання повномасштабного вторгнення в Україну.

Відповідно до рекомендацій з проєктування комплексів...

- ДБН В.2.2-9:2018 "Громадські будинки та споруди. Основні положення"
- ДБН В.2.2-10:2022 «Заклади охорони здоров'я»

- ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»
- ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва»
- ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель»

2. Ситуаційний план (рис.1.1)
3. Топооснова ділянки (рис.1.2)
4. Склад та площі приміщень функціональних груп (табл. 1)

Таблиця 1

№ п/п	Найменування приміщень	Площа, м. кв.	Кількість
I	Прим. 1-го поверху	1 500	
1.1	Вестибюль та коридори	515,0	1
1.2	Терапевтичні кабінети	10,0 – 30,0	23
1.3	Кафе / їдальня	234,0	1
1.4	Гарячий цех	50,0	1
1.5	Кухня	41,0	1
1.6	Холодний цех	39,0	1
1.7	Санвузли (С\в)	15,0 – 34,0	3
1.8	Гардероб	24,0	1
1.9	Коридор	23,0	1
1.10	Комори	16,0 – 20,0	2
1.11	Технічні кімнати	8,0 – 16,0	2
1.12	Розвантажувальна	15,5	1
1.13	Тамбури	2,0 – 25,0	3

II	Прим. 2-го поверху	750	
2.1	Хол	278,0	1
2.2	Палатні номери	13,0 – 30,0	12
2.3	Терапевтичні кабінети	13,0 – 25,0	9
2.4	Санвузол	21,0	1
2.5	Кімната персоналу	14,0	1
III	Типові поверхи (3, 4, 5 пов.)	1 680 (3x560)	
3.1	Хол	278,0	3
3.2	Палатні номери	13,0 – 30,0	36
3.3	Кімната персоналу	14,0	3
Загальна площа будівлі		3 930	

Основні техніко-економічні показники споруди

Найменування показників	Площа, м. кв.
Загальна площа приміщень споруди	3 930
Розрахункова площа комунікацій	1 070
Розрахункова загальна площа споруди	5 000
Технічний поверх	560
Експлуатовані дахи та тераси загального користування	950
Експлуатовані дахи технічного користування	560

Площа ділянки

1.	Перший поверх споруди	1 500
2.	Пішохідні доріжки	2 600
3.	Озеленення території	5 000
4.	Парковка для персоналу та відвідувачів	750
5.	Благоустрій території	2 000
6.	Пожежний об'їзд та асфальтовані дороги	2 000

5. Склад проектних матеріалів:

Креслення та масштаби їх розробки:

- ситуційний план М 1:1000 ;
- генеральний план М 1:500;
- плани поверхів М 1:100;
- фасади М 1:100, М 1:200;
- повздовжній та поперечний розрізи М 1:200;
- перспективне зображення будівлі;
- конструктивний розріз по зовнішній стіні М 1:20;
- інтер'єр характерного приміщення:
 - розгортки стін М 1:50;
 - план підлоги з розстановкою обладнання М 1:50;
 - план стелі з розстановкою світильників М 1:50;
 - перспектива;
- Презентація дипломного проєкту;
- Макет будівлі;
- Пояснювальна записка.

Здобувач

(підпис)

Бубнова А. С.

(прізвище та ініціали)

Керівник

(підпис)

Желтовський В. В.

(прізвище та ініціали)

Рис. 1.2. Генеральний план Облaсті М 1:100 000 [1]

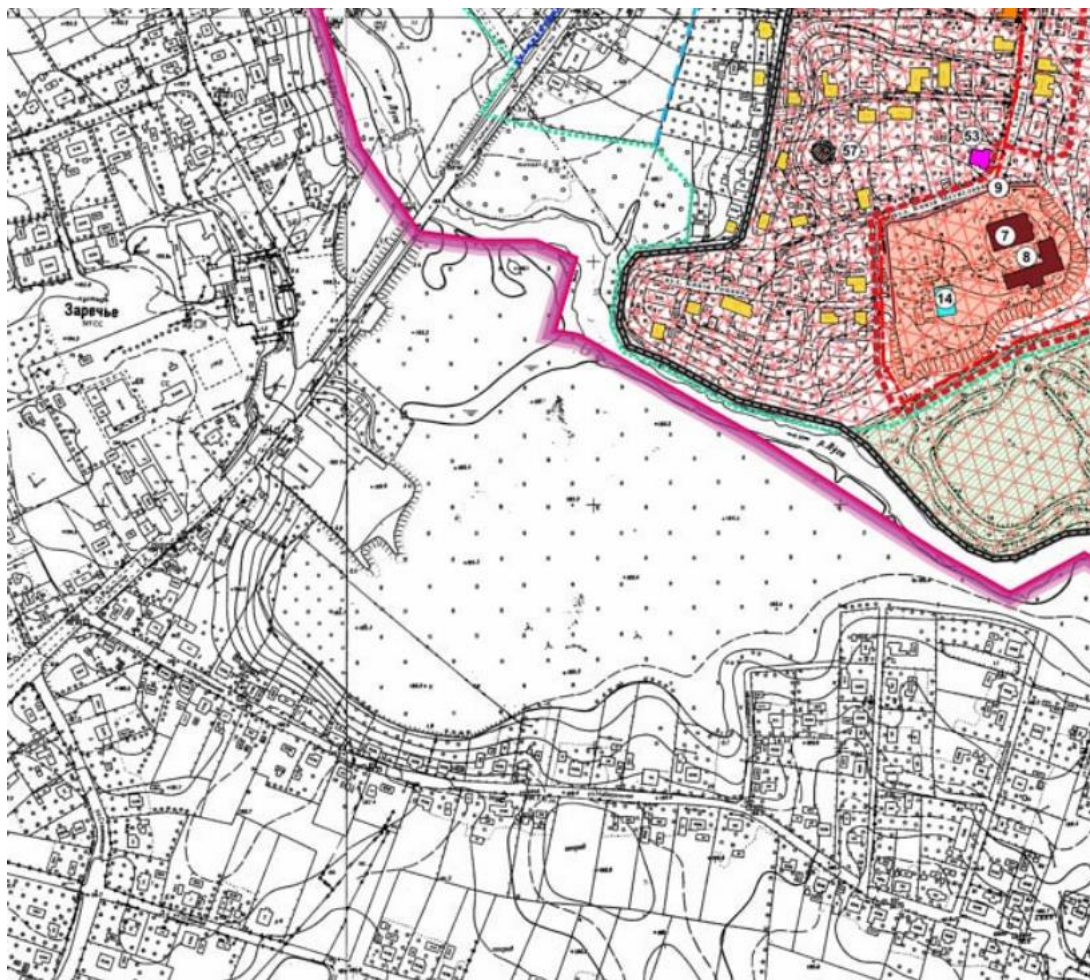

Рис. 1.3. Топооснова ділянки [1]

2. АНАЛІЗ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА СВІТОВОГО ДОСВІДУ

В умовах сьогодення архітектурне проєктування медико-оздоровчих закладів вимагає докорінного переосмислення, де безпековий фактор стає невід'ємною частиною терапевтичного процесу. Тривалий психоемоційний стрес та фізичні травми суттєво змінюють повсякденні потреби людини, перетворюючи звичне міське середовище на джерело додаткового тиску. Раніше цивільний захист та медична реабілітація розглядалися як ізольовані галузі, проте сьогодні їхня синергія під керівництвом фахівців є критично важливою для створення просторів, здатних комплексно відновлювати ментальне здоров'я населення.

Зростання попиту на інклюзивні заклади відновлення в Україні стимулює трансформацію нормативної бази та проєктних підходів. Сучасне зодчество тяжіє до створення просторових структур, які поєднують технологічні інновації з принципами архітектурного мінімалізму. Це обумовлено необхідністю відділити пацієнта від подразників, що могли б спричинити нові, чи порушити старі проблеми пов'язані з нейропсихічною регенерацією та соціальною адаптацією.

Створення терапевтичного просторового середовища є дуже важливим спектром роботи, яка включає в себе геометрію, світло та тектоніку для зниження рівня кортизолу. За визначенням Р. Ульріха, архітектурний простір із чітким зонуванням та лаконічною естетикою діє як превентивний засіб проти депресивних станів пацієнтів [3]. В свою чергу, архітектура розглядає безпекові зони не як замкнені технічні бункери, а як повноцінні елементи соціокультурного життя [4]. Особливої уваги потребує впровадження споруд подвійного призначення, адже інтеграція рекреаційних функцій у захисні об'єми дозволяє уникнути психологічного ефекту ізоляції та забезпечує безперервність реабілітаційного процесу навіть під час повітряних загроз [5].

У сучасній практиці функціонального зонування безпеково-оздоровчих комплексів виділяють кілька взаємопов'язаних структурних елементів, які формують єдину систему. Першочергове значення має простір психологічного розвантаження з нейтральною колористикою та контрольованим інсоляційним режимом. Одночасно з ним інтегрується укриття подвійного призначення із функцією спортивної зали чи коворкінгу, яке представляє собою адаптивний простір, пристосований для занять із кінезотерапії.

Архітектурний проєкт Центру оздоровлення та реабілітації спрямований на формування високотехнологічного, інклюзивного простору, який задовольняє естетичні, медичні та безпекові потреби громадян. Таким чином, розробка подібних об'єктів засобами сучасної архітектури є вагомим кроком у створенні захищеної та стійкої соціальної інфраструктури України нового покоління.

2.1. Аналіз світового досвіду

2.1.1. Center for Health у Копенгагені (Данія).

Це сучасний медичний і реабілітаційний центр, розроблений архітекторкою Дорте Мандруп, орієнтований на лікування і підтримку психічного та фізичного здоров'я через архітектурне середовище. Будівля має вражаючий центральний атриум «Heart Room» з високими дерев'яними арками, широкими зонами для навчання, тренувань, консультацій та спільного простору, передбачених для підтримки благополуччя та соціальної інтеракції. У проєкті використані природне освітлення, натуральні матеріали та зелень, що сприяє заспокоєнню і психологічному відновленню. Центр, створений містом Копенгаген для задоволення зростаючого попиту на реабілітацію та лікування людей, які страждають від захворювань. Розташований біля в'їзду до Де Гамлес Бю, комплексу для людей похилого віку в Норребро. [6]

Рис. 2.1.1.1. «Centre for Health» у Копенгагені (Данія) візуалізація [6]

Рис. 2.1.1.2. «Centre for Health» у Копенгагені (Данія) візуалізація вн. Двору [6]

Рис. 2.1.1.3. «Centre for Health» у Копенгагені (Данія) візуалізація інтер'єру [6]

2.1.2. Juvenile Correction and Rehabilitation Center

Практичний досвід закордонного проектування медико-соціальних закладів демонструє високу ефективність архітектурних рішень, реалізованих майстернею FWG у швейцарському місті Етуа. Розташований на рельєфному схилі з видом на озеро Леман, цей комплекс вдало поєднує функції інклюзивного житлового простору та прогресивного оздоровчого центру. Об'ємно-просторова композиція будівлі розділена на два блоки, які формують захищені відкриті зони: парадну вхідну площу та затишну південну терасу біля басейну. Чотирирівнева структура споруди включає підземний технічний ярус та три наземні поверхи. Нижній рівень виконує роль головного комунікаційного вузла, де інтегровано медичний сектор, входи до житлової зони та басейну, а також відкриту очікувальну зону з панорамним оглядом ділянки. Верхні яруси повністю відведено під житлові кімнати та палатні номери, що мають безпосередню візуальну орієнтацію на природний ландшафт і внутрішній сквер. [7]

Конструктивні рішення об'єкта базуються на принципах просторової мобільності та екологічної стійкості. Використання міцного монолітного бетону для внутрішніх каркасів та сходів у поєднанні з довговічною сланцевою обшивкою фасадів забезпечує високі акустичні, гігієнічні та експлуатаційні показники. Природне освітлення оптимізоване відповідно до біологічних ритмів людини завдяки суцільному скління, що підтримує стабільний рівень бадьорості протягом дня. [7]

Головною перевагою даного проєкту є повний відхід від традиційної коридорної системи медичних закладів на користь нелінійної зигзагоподібної структури. Створення замкнених петлеподібних маршрутів та відокремлених житлових кластерів повністю нівелює відчуття ізоляції та виключає появу глухих тупикових зон. Завдяки реалізації ідеї тотального дизайну архітектура активно взаємодіє із сенсорним сприйняттям через тактильні поверхні натурального дерева, світлу цегляну кладку та м'який теплий спектр штучного світла. [7]

У результаті архітекторам вдалося досягти успішної деінституціоналізації простору, сховавши складні технологічні процеси реабілітації за атмосферою домашнього затишку. [7]

2.2 Аналіз вітчизняного досвіду

2.2.1. острів «HUTIR» проєкт студії Martin

Не менш важливо оглянути подібні центри в Україні. Архітектурна студія Martin розробила проєкт центру психологічної реабілітації для людей з посттравматичним стресовим розладом, який отримав назву острів «HUTIR». Містечко розміщено «посеред тихої, природної водойми в Бучі». Для цього вони вже отримали земельну ділянку від місцевої влади. Команда розробила архітектуру містечка, місця загального користування, футуристичний вигляд будинків та їх інтер'єр. «Такі проєкти є максимально актуальними, адже в сучасних умовах ми можемо забувати про важливість відновлення людей, як фізичного, так і психологічного», – зазначають автори концепції. Самі будинки спроектовані з найлегших матеріалів, що зменшує їхню вагу та мінімізує потребу у фундаменті. Будівля є мобільною – її можна зібрати/розібрати за один день. [8]

Рис. 2.2.1.1. Острів «HUTIR» проєкт студії Martin [8]

Сучасна українська практика архітектурного проєктування реабілітаційних просторів демонструє перехід до гнучких типологічних моделей, безпосередньо адаптованих до актуальних соціокультурних викликів.

Прикладом інноваційного концептуального пошуку є проєкт еко-поселення для подолання ПТСР — острів «HUTIR» у Бучі від архітектурної студії Martin. Композиційне розміщення об'єкта посеред ізольованої природної водойми забезпечує ефект пасивної ландшафтної терапії та сенсорного відсторонення від міських подразників. Морфологія комплексу базується на футуристичних мобільних структурах із надлегких матеріалів. Це мінімізує навантаження на ґрунт, дозволяє повністю відмовитися від закладання капітальних фундаментів і забезпечує високу просторову мобільність із можливістю повного монтажу або реконфігурації житлового модуля протягом однієї доби. [8]

Іншим перспективним напрямом є експрес-масштабування існуючих лікувальних закладів шляхом інтеграції готових модульних блоків. Зокрема, у вітчизняній практиці зафіксовано досвід зведення нового спеціалізованого корпусу на базі прекастованих конструкцій американського виробництва. Логістичне узгодження нового об'єму з основним лікувальним закладом вирішено через криту наземну галерею, що оптимізує внутрішні пацієнтотоки. Такий метод дозволяє у стислі терміни розгорнути розгалужену функціональну мережу: кабінети психотерапії, зали кінезотерапії та маніпуляційні кімнати - повністю виключивши тривалі «мокрі» будівельні процеси на майданчику. [8]

2.2.2 Мережа центрів «RETURNING»

Системним прикладом гуманізації пострадянського простору є всеукраїнська мережа центрів «RETURNING» (ініціатива благодійного фонду В. та О. Пінчук), перший об'єкт якої функціонує в Дніпрі. Архітектурне завдання полягало в глибокій реконструкції першого поверху головного корпусу міської клінічної лікарні згідно зі світовими стандартами універсального дизайну. Планувальна ергономіка сформована через тотальну безбар'єрність: розширені дверні прорізи, безпорогове сполучення, протиковзкі покриття та спеціалізовані інклюзивні санвузли з нормативними радіусами розвороту крісел-коліс, настінними поручнями та відкидними сидіннями. [9]

Функціональне зонування чітко розмежовує лікувально-технологічні процеси. Відкрита зона рецепції виконує роль головного комунікаційного хабу, від якого розходяться осі до кабінетів індивідуального, сімейного та групового консультування. Адміністративно-побутові приміщення та денний стаціонар виділені в окремі автономні блоки, що забезпечує пацієнтам тривалий комфорт між терапевтичними циклами. Такий підхід доводить високу ефективність реновації застарілих медичних об'єктів, перетворюючи казенну архітектуру на безбар'єрне терапевтичне середовище. [9]

Центр включає рецепцію, кабінети для індивідуальної та сімейної психологічної підтримки, кімнату для групової терапії, процедурний кабінет та приміщення для персоналу, а також денне відділення для пацієнтів. [9]

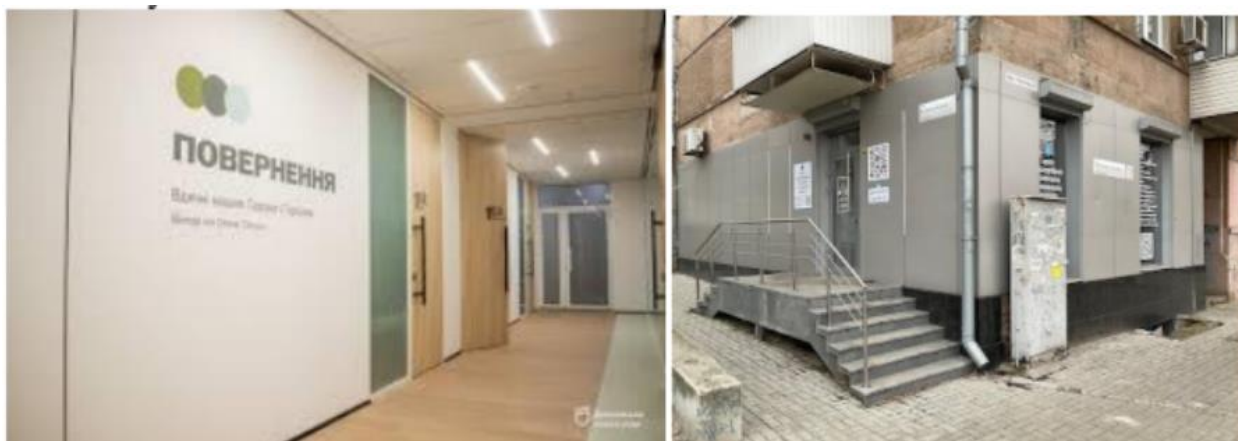

Рис. 2.2.2.1.- 2.2.2.2. Фото чинного центру психологічного здоров'я м. Дніпро [9]

Комплексний аналіз актуальної світової та вітчизняної практики проєктування об'єктів психологічного відновлення дозволяє виділити кілька стійких архітектурних закономірностей. Ці вектори свідчать про докорінну зміну філософії формування лікувально-реабілітаційного середовища.

Насамперед чітко простежується трансформація розуміння ролі простору, де архітектура перетворюється на самостійний терапевтичний інструмент. Сучасні проєктні рішення свідомо спрямовуються на корекцію психоемоційного

стану людини: через оптимізацію інсоляційного режиму, стриману масштабність об'ємів та плавні просторові переходи зодчі мінімізують внутрішню тривожність пацієнтів, повертаючи їм відчуття стабільності й контролю над оточенням. [9]

Висновок

У підсумку, виявлені тенденції архітектурного моделювання орієнтовані на створення гуманістичного, безпечного та природно інтегрованого середовища. Впровадження цих теоретичних та практичних засад є цілком обґрунтованим і доцільним під час розробки авторського проєкту Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції. Це дозволить сформуванати архітектурний простір нового покоління, який повністю відповідатиме прогресивним світовим критеріям і забезпечить високу ефективність психоемоційної реабілітації користувачів у межах сучасної соціально-медичної архітектури.

3. МІСТОБУДІВНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

3.1. Історична довідка по території забудови

Місто Володимир є одним із найдавніших міст України та історичним центром Волині. Перша літописна згадка про місто датується 988 роком і пов'язується з князем Володимиром Великим, на честь якого воно отримало свою назву. Завдяки вигідному географічному розташуванню на перехресті торговельних шляхів місто тривалий час було важливим адміністративним, релігійним та ремісничим осередком регіону. [10]

У період Київської Русі Володимир став столицею Волинського князівства та відігравав значну роль у політичному житті держави. Протягом наступних століть місто перебувало у складі різних державних утворень, зокрема Галицько-Волинського князівства, Великого князівства Литовського та Речі Посполитої. Ці історичні процеси залишили вагомий слід у планувальній структурі міста та сформували його культурне середовище. [10]

Важливим природним чинником розвитку Володимира стала річка Луга, яка протікає через місто та історично використовувалася як природний рубіж, джерело водопостачання і складова господарської діяльності населення. Прибережні території річки протягом тривалого часу залишалися переважно малозабудованими, виконуючи природоохоронні, рекреаційні та господарські функції. [10]

Територія, обрана для проектування центру психологічного відновлення та нейрорегуляції, розташована вздовж вулиці Героїв Майдану на березі річки Луга. Дана частина міста знаходиться у безпосередній близькості до сформованих громадських просторів та рекреаційних зон, які поступово розвивалися в процесі сучасної трансформації міського середовища. Протягом останніх десятиліть прибережна територія набула важливого значення як місце відпочинку мешканців та проведення культурно-громадських заходів. [11]

Після здобуття Україною незалежності у Володимирі активізувалися процеси оновлення громадських просторів, благоустрою набережних територій та розвитку соціальної інфраструктури. Особливого значення набули об'єкти, спрямовані на підвищення якості життя населення, створення комфортного міського середовища та підтримку громадського здоров'я. У зв'язку зі зростанням потреби в психологічній реабілітації населення, зокрема військово-службовців, ветеранів та цивільних осіб, актуальним стало формування спеціалізованих закладів відновлення в природному оточенні. [12]

Сьогодні територія вздовж річки Луга характеризується значним містобудівним потенціалом. Поєднання природного ландшафту, водного середовища, зелених насаджень та зручної транспортної доступності створює сприятливі умови для розміщення центру психологічного відновлення та нейрорегуляції. Близькість до рекреаційних просторів і водного об'єкта сприяє формуванню терапевтичного середовища, що позитивно впливає на психоемоційний стан людини та відповідає сучасним принципам проектування реабілітаційних закладів.

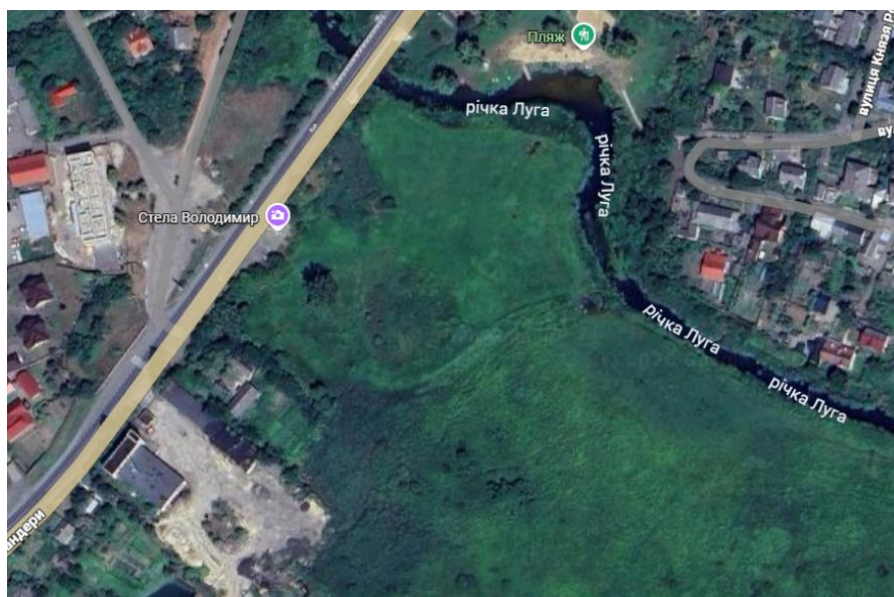

Рис. 3.1.1. Знімок ділянки

3.2. Містобудівна ситуація

Місто Володимир розташоване у південно-західній частині Волинської області та є адміністративним центром Володимирського району. Завдяки вигідному географічному положенню поблизу державного кордону з Польщею місто відіграє важливу роль у системі міжрегіональних транспортних та соціально-економічних зв'язків західного регіону України. Володимир належить до числа найдавніших міст держави та виконує функції районного центру, забезпечуючи населення адміністративними, освітніми, культурними та медичними послугами.

Ділянка, обрана для проєктування центру психологічного відновлення та нейрорегуляції, розташована на правому березі річки Луга вздовж вулиці Героїв Майдану. Територія знаходиться у межах сформованої міської забудови та має безпосередній зв'язок із рекреаційною прибережною зоною.

Таке розташування забезпечує поєднання переваг міської інфраструктури та природного середовища, що є важливим фактором для формування лікувально-відновного комплексу.

Містобудівне оточення ділянки представлене громадськими просторами, зеленими зонами, об'єктами соціального обслуговування та житловою забудовою різної поверховості. У пішохідній доступності знаходяться заклади освіти, медичні установи, торговельні об'єкти та місця громадського відпочинку. Наявність сформованої інфраструктури сприяє ефективному функціонуванню майбутнього центру та створює умови для його інтеграції в існуюче міське середовище. Зовнішні транспортні зв'язки міста забезпечуються мережею автомобільних доріг державного та регіонального значення, які з'єднують Володимир із Луцьком, Ковелем, Устилугом та іншими населеними пунктами області. Важливу роль відіграє міжнародний напрямок у бік пункту пропуску «Устилуг», що формує додатковий транспортний потенціал території. У місті

функціонують залізнична станція та автостанція, які забезпечують пасажирське сполучення як у межах області, так і за її межами.

Безпосередньо біля ділянки проходить вулиця Героїв Майдану, яка забезпечує основний транспортний та пішохідний доступ до об'єкта. Існуюча вулично-дорожня мережа дозволяє організувати зручні під'їзди для відвідувачів, персоналу, спеціалізованого транспорту та служб екстреного реагування. Розташування ділянки поблизу міських рекреаційних маршрутів сприяє створенню комфортних пішохідних зв'язків між центром та навколишніми громадськими просторами.

Важливою особливістю території є контакт із ландшафтом річки Луга. Прибережна зона формує відкриті видові майданчики, сприятливий мікроклімат та можливості для організації рекреаційних просторів. Наявність зелених насаджень і водного середовища відповідає сучасним принципам нейроархітектури та терапевтичного проектування, згідно з якими природні елементи позитивно впливають на психоемоційний стан людини та прискорюють процеси відновлення.

Територія має достатній потенціал для подальшого благоустрою та розвитку рекреаційної інфраструктури. Відсутність значних природних перешкод та можливість організації прогулянкових маршрутів уздовж набережної створюють сприятливі умови для формування лікувально-реабілітаційного середовища. Додатковою перевагою є можливість включення природного ландшафту до функціональної структури комплексу через облаштування терапевтичних садів, зон тихого відпочинку та відкритих майданчиків для психологічної реабілітації.

Таким чином, містобудівне положення ділянки характеризується високим рівнем транспортної доступності, розвиненою інженерною та соціальною інфраструктурою, а також цінним природним оточенням. Сукупність цих факторів створює сприятливі передумови для розміщення центру

психологічного відновлення та нейрорегуляції та відповідає сучасним вимогам до проєктування об'єктів медико-реабілітаційного призначення.

3.3. Опис генерального плану

3.3.1. Функціональне зонування території

Місто Володимир є адміністративним центром Володимирського району Волинської області та одним із найважливіших історичних і культурних осередків регіону. Територія, обрана для проєктування центру психологічного відновлення та нейрорегуляції, розташована в південній частині міста на прибережній території річки Луга вздовж вулиці Героїв Майдану. Ділянка знаходиться в зоні сформованого міського середовища та має вигідне розташування відносно основних транспортних і громадських вузлів міста.

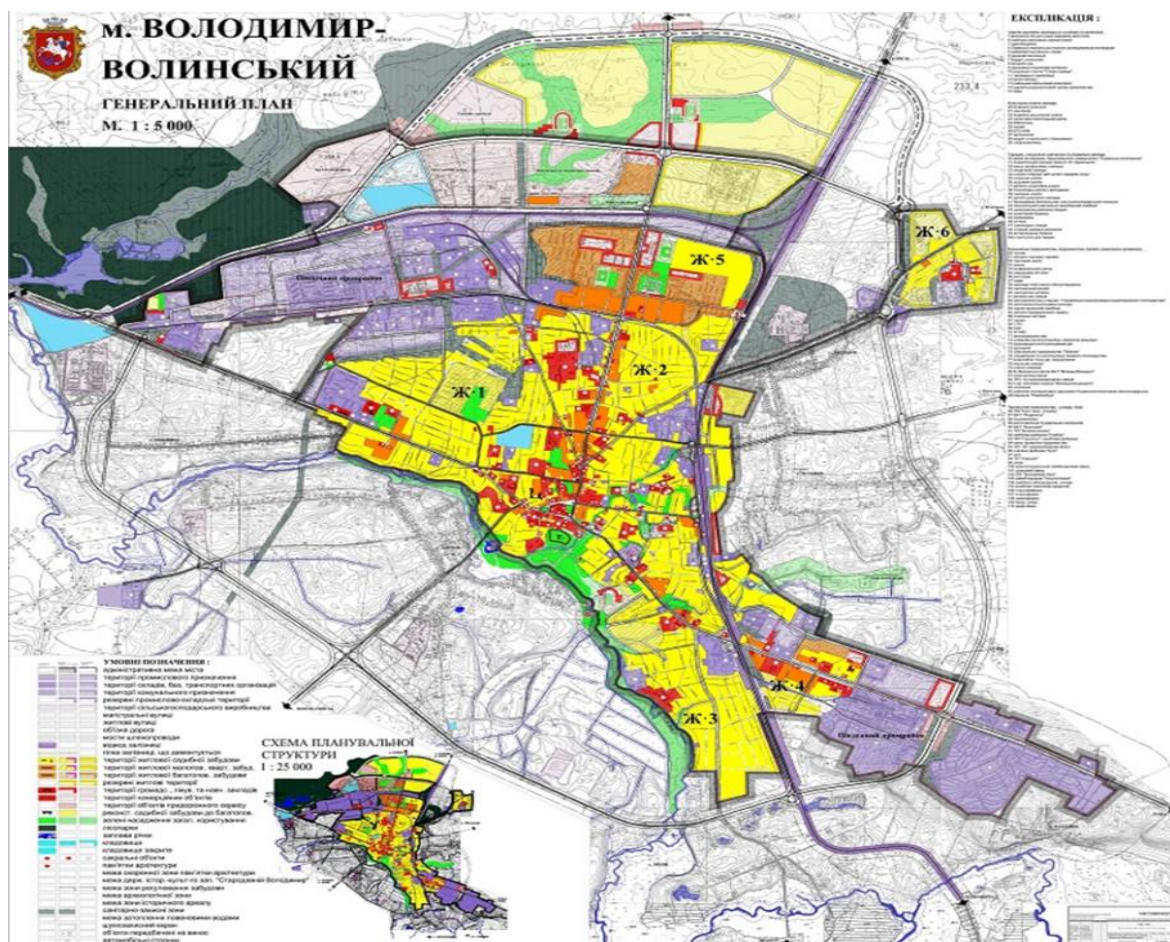

Рис. 3.3.1.1. Генеральний план міста Володимир [1]

Містобудівне значення ділянки визначається її близькістю до рекреаційних просторів, громадських об'єктів та природного ландшафту річки Луга. Територія має значний потенціал для розвитку об'єктів соціального та оздоровчого призначення, оскільки поєднує переваги природного середовища з доступністю міської інфраструктури.

Рис. 3.3.1.1. Генеральний план міста Володимир [1]

Транспортне обслуговування території забезпечується мережею міських вулиць, які мають зв'язок із основними транспортними магістралями міста та району. Через територію громади проходять важливі автомобільні маршрути, що забезпечують сполучення з обласним центром та прикордонними районами області. У межах міста функціонують автобусний та залізничний вокзали, що сприяє зручному доступу відвідувачів, персоналу та спеціалізованих служб до об'єкта проектування.

Навколишня забудова представлена житловими кварталами, громадськими будівлями, закладами освіти, охорони здоров'я та об'єктами обслуговування населення.

Особливістю території є безпосередня близькість до річки Луга, яка формує цінний природний каркас міського середовища. Прибережна зона

характеризується наявністю зелених насаджень, відкритих просторів та сприятливих видових характеристик. Такий природний контекст має важливе значення для формування терапевтичного середовища, необхідного для психологічної реабілітації та відновлення емоційного стану користувачів центру.

Кліматичні умови території зумовлені помірно континентальним кліматом із теплим літом та холодною зимою. Наявність природного озеленення та водного об'єкта сприяє покращенню мікроклімату ділянки, зменшенню рівня шумового навантаження та створенню комфортних умов для перебування відвідувачів на відкритому повітрі.

Інженерна інфраструктура району дозволяє забезпечити підключення проєктованого об'єкта до необхідних мереж водопостачання, водовідведення, електропостачання та інших комунікацій. Існуюча транспортна мережа дає можливість організувати зручні під'їзди до будівлі, передбачити місця для тимчасового зберігання автомобілів та забезпечити безпечний рух пішоходів.

Висновок

Таким чином, містобудівні, транспортні та природно-ландшафтні характеристики ділянки створюють сприятливі передумови для розміщення центру психологічного відновлення та нейрорегуляції. Поєднання міської інфраструктури з природним середовищем річки Луга дозволяє сформувати комфортний простір для лікування, реабілітації та відпочинку користувачів.

3.3.2. Рух пішоходів і транспорту

Транспортно-пішохідна система району проєктування сформована навколо вулиці Героїв Майдану, яка є однією з основних міських вулиць та забезпечує зв'язок центральної частини міста Володимир із житловими районами, громадськими просторами та рекреаційними територіями вздовж річки Луга. Обрана для проєктування ділянка безпосередньо прилягає до вулиці Героїв Майдану, що створює зручні умови для організації транспортного та пішохідного доступу до центру психологічного відновлення та нейрорегуляції.

Основний транспортний під'їзд до території передбачено з боку вулиці Героїв Майдану. Існуюча вулична мережа забезпечує можливість безперешкодного доступу легкового транспорту, службового транспорту, автомобілів екстреної медичної допомоги та пожежно-рятувальних служб. Завдяки розташуванню ділянки поблизу основних міських транспортних напрямків забезпечується швидке сполучення з іншими районами міста та населеними пунктами громади.

Громадський транспорт представлений автобусними маршрутами, зупинки яких розташовані у межах комфортної пішохідної доступності від об'єкта проєктування. Це дозволяє забезпечити зручний доступ для відвідувачів, працівників центру та осіб, які проходять реабілітацію без використання приватного транспорту.

Пішохідні зв'язки території формуються існуючими тротуарами вздовж вулиці Героїв Майдану та рекреаційними маршрутами набережної річки Луга. Особливістю розташування ділянки є безпосередня близькість до прибережної зеленої зони, яка активно використовується мешканцями міста для прогулянок та відпочинку. Це створює передумови для інтеграції майбутнього центру у систему міських пішохідних маршрутів та організації терапевтичних прогулянкових зон.

На території проєктування передбачено розділення транспортних і пішохідних потоків. Основний вхід до будівлі орієнтований на найбільш доступний напрямок руху відвідувачів, а автомобільний під'їзд і стоянки розташовані таким чином, щоб мінімізувати перетинання транспортних та пішохідних потоків. Таке рішення підвищує рівень безпеки та комфорту користувачів комплексу.

Додатковою перевагою є історико-культурне та рекреаційне середовище міста Володимира. Наявність поблизу громадських просторів, пам'яток архітектури, зон відпочинку та природних ландшафтів сприяє розширенню можливостей для соціальної адаптації, психологічної реабілітації та організації різноманітних терапевтичних заходів.

Ділянка відповідає містобудівним, екологічним, функціональним та інфраструктурним вимогам, що висувуються до об'єктів медико-реабілітаційного спрямування. Посєднання природного потенціалу території з розвиненим міським середовищем створює оптимальні умови для проектування сучасного центру психологічного відновлення та нейрорегуляції у місті Володимир.

3.3.3. Техніко-економічні показники генерального плану

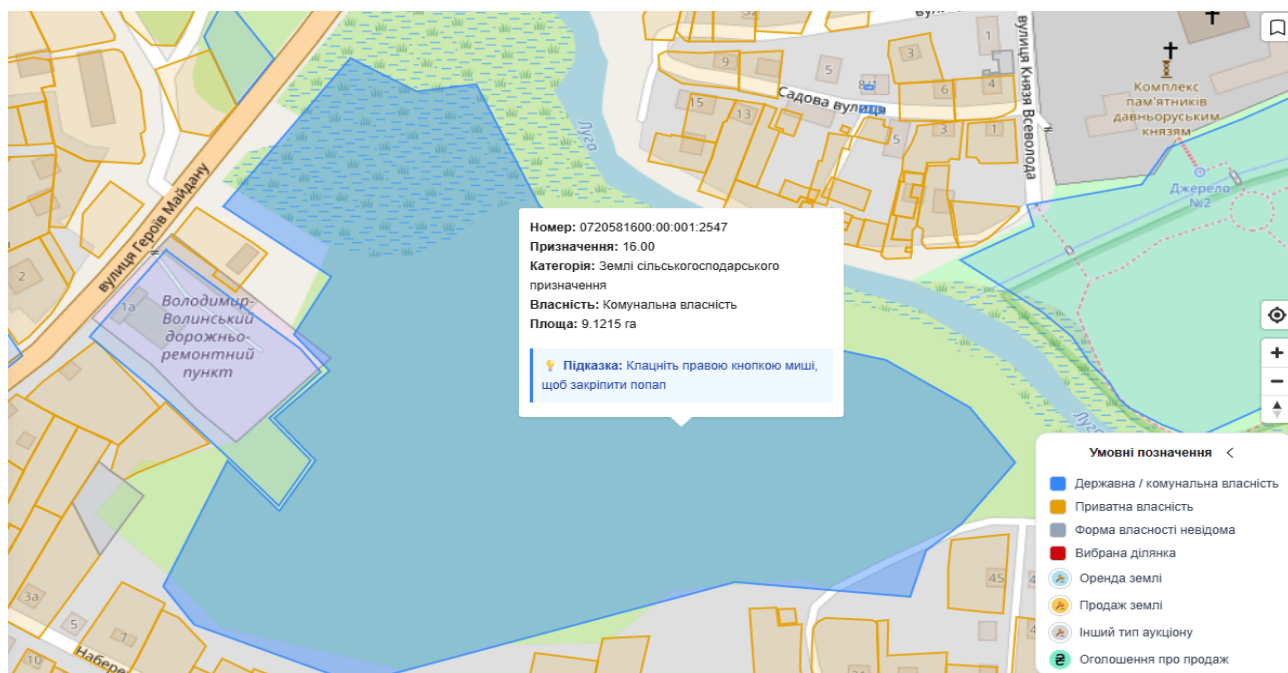

Рис. 3.3.3.1. схема ділянки з кадастрової мапи України[13]

Проектована територія загальною площею 9,1215 га (рис. 3.3.3.1.) розташована в межах міста Володимир-Волинської області та перебуває у комунальній власності. Ділянка має вигідне містобудівне розташування: з західного боку вона безпосередньо примикає до транспортної магістралі— вулиці Героїв Майдану, яка забезпечує головний під'їзд до комплексу, а з

північного та східного боків природною межею території виступає русло річки Луга. Рельєф майданчика має спокійний каскадний характер із ухилом у напрямку річкової заплави. Перепад висот коливається від 188,9–188,5 метрів у зоні транспортного примикання до 186,1 метрів у нижній частині тераси, при цьому безпосередня пляма будівництва зафіксована на стабільній непотоплюваній платформі з висотною відміткою 189,2 метрів.

За комплексними інженерно-геодезичними та будівельними критеріями обрана територія є повністю сприятливою для зведення Центру реабілітації. Завдяки розміщенню капітальної споруди на верхньому плато, будівництво можливе без застосування складних пальових основ чи глибоких штучних фундаментів. Природний ухил поверхні в межах плями забудови становить близько 1,5–5%, що гарантує ефективне самопливне відведення поверхневих та дощових вод. Зважаючи на висотне положення будівельної платформи відносно річки Луга, зона проєктування захищена від підтоплень під час сезонних паводків високої забезпеченості, що дозволяє вести роботи без примусового пониження дзеркала підземних вод, обмежившись стандартною гідроізоляцією підвальних приміщень споруди подвійного призначення.

Геологічні умови характеризуються відсутністю небезпечних фізико-геологічних процесів, заторфованості чи просадності ґрунтів. Сейсмічність району згідно з нормативним районуванням України є мінімальною і не перевищує 6 балів. Точки підключення до інженерних мереж розташовані в безпосередній близькості: уздовж прилеглої вулиці Героїв Майдану проходять діючі міські комунікації водопостачання, централізованого каналізування, лінії електропередачі та закриті системи дощової каналізації.

3.3.4. Пропозиції генерального плану проєкту

Генеральний план центру психологічного відновлення та нейрорегуляції у місті Володимир розроблений з урахуванням містобудівних, функціональних та природно-ландшафтних особливостей ділянки. Основною ідеєю проєкту є створення середовища, що поєднує лікувальні, реабілітаційні та рекреаційні

функції, забезпечуючи тісний взаємозв'язок людини з природним оточенням. Розташування комплексу на прибережній території річки Луга дозволяє використовувати природний потенціал місцевості як невід'ємну складову процесу психологічного відновлення. На території також передбачено люк-лаз до захисного укриття, що забезпечує виконання сучасних вимог безпеки та цивільного захисту населення.

Під час розроблення генерального плану враховано вимоги ДБН Б.2.2-12:2019 «Планування та забудова територій», ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» та ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва». Функціональне зонування території, організація транспортного обслуговування, система озеленення та рекреаційних просторів спрямовані на створення безпечного, комфортного та психологічно сприятливого середовища для відновлення користувачів центру.

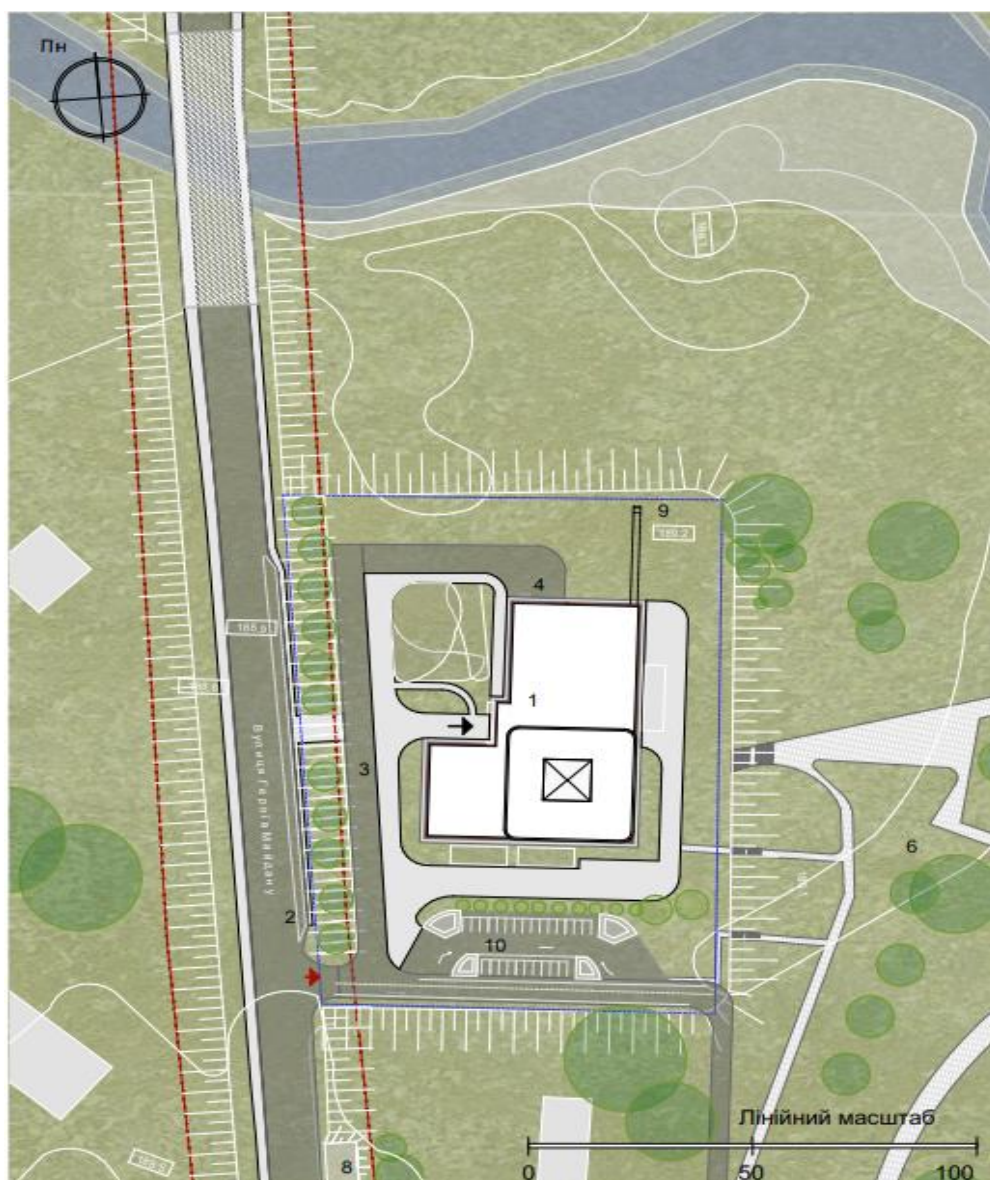

Рис. 3.3.4.1. Генеральний план Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції в Волинській області

3.3.5. Рух пішоходів і транспорту на генплані проєкту

Транспортне обслуговування комплексу організоване з боку вулиці Героїв Майдану (позн. 2), яка є однією з важливих міських транспортних артерій. В'їзд на територію здійснюється через під'їзну дорогу (позн. 3), що забезпечує доступ відвідувачів, персоналу та спеціалізованого транспорту. Навколо будівлі передбачено кільцевий проїзд, який забезпечує можливість обслуговування об'єкта та відповідає вимогам ДБН В.1.1-7:2016 щодо доступу пожежно-рятувальної техніки до будівель громадського призначення.

Ширина проїзду — 3,5 м, що відповідає вимогам ДБН В.2.3-5:2018 для односмугового руху. Пожежний об'їзд організовано по периметру будівлі. Загальна площа пожежного об'їзду та асфальтованих доріг — 750 м². Радіуси поворотів відповідають нормативним вимогам для маневрування пожежно-рятувальної техніки згідно з ДБН В.2.5-56:2014. Пішохідна система організована автономно від транспортних потоків. Мережа доріжок із декоративного асфальтобетону та тротуарної плитки з'єднує головний вхід, терапевтичні сади, зону відпочинку біля річки, альтанки та господарські об'єкти. Ширина пішохідних доріжок — від 1,5 до 2,5 м. Всі маршрути є безбар'єрними: відсутні сходи, ухили не перевищують 5%, що відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018.

У північно-західній частині ділянки розташована розвантажувальна зона (позн. 4), відокремлена від основних потоків відвідувачів. Таке рішення дозволяє здійснювати господарське обслуговування закладу без порушення комфортного та безпечного функціонування громадських просторів.

Паркування для відвідувачів і персоналу (позн. 10) організовано поблизу головного входу до будівлі, що забезпечує зручність користування та скорочує відстань переміщення для маломобільних груп населення. Розміщення стоянки по периферії ділянки дозволяє мінімізувати вплив автомобільного транспорту на рекреаційні зони комплексу.

Особлива увага приділена організації відкритих просторів та озеленення. Значна частина території відведена під ландшафтно-рекреаційні зони, які виконують терапевтичну функцію та сприяють психологічній реабілітації користувачів центру. Існуючі та проєктовані зелені насадження формують сприятливий мікроклімат, захищають територію від шуму та створюють комфортне середовище для прогулянок і відпочинку.

Східна частина ділянки безпосередньо межує з лугопарком (позн. 6), який виступає продовженням рекреаційного простору центру. Система пішохідних маршрутів забезпечує прямий вихід до набережної річки Луга та дозволяє

використовувати природне середовище для проведення прогулянок, занять на свіжому повітрі та відновлювальних практик. Наявність безперервного зв'язку між будівлею, лугопарком і набережною створює умови для формування повноцінного терапевтичного маршруту в природному середовищі.

3.3.6. Техніко-економічні показники генерального плану проєкту

Площа території – 15000 м² (100%)

Площа забудови – 1970 м² (13%)

Площа озеленення (в тому числі на даху) та благоустрою – 7800 м² (52%)

Площа пішохідних доріжок – 2520 м² (17%)

Площа автомобільної дороги – 2341м² (15%)

4. АРХІТЕКТУРНО-ПЛАНУВАЛЬНЕ РІШЕННЯ

4.1. Художня концепція будівлі

Композиційним центром території є будівля центру психологічного відновлення та нейрорегуляції, яка розташована у центральній частині ділянки та формує головний архітектурний акцент комплексу. Об'ємно-просторова структура будівлі складається з двоповерхової терапевтичної частини та п'ятиповерхового житлового блоку для тривалого перебування пацієнтів. Таке рішення дозволяє функціонально розділити лікувально-діагностичні та житлові процеси, забезпечуючи комфортні умови для різних категорій користувачів.

Архітектурна концепція Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції у Волинській області ґрунтується на принципах нейроархітектури та біофільного дизайну — підходів до проєктування, що спираються на наукові дослідження впливу просторового середовища на стан центральної нервової системи людини.

Основна проєктна ідея — формування терапевтичного середовища через архітектурні засоби: просторову організацію, характер природного освітлення, вибір матеріалів та інтеграцію природного ландшафту у структуру будівлі.

Об'ємно-просторова структура будівлі формується взаємодією об'ємів різної поверховості. Горизонтальний двоповерховий терапевтичний блок розкривається у бік терапевтичних садів та річки Луга через суцільне панорамне скління, забезпечуючи постійний візуальний зв'язок пацієнтів з природним середовищем. П'ятиповерховий житловий корпус розміщено у глибині ділянки, що забезпечує приватність стаціонарного відділення та відокремлення від публічних зон.

Фасадне рішення вирішено у стриманій сучасній манері: поєднання білої та кремової штукатурки з горизонтальними акцентами помпозитних панелей на рівні балконів та терас. Колірна гама фасадів підібрана відповідно до природного оточення ділянки та рекомендацій щодо нейтрального колористичного

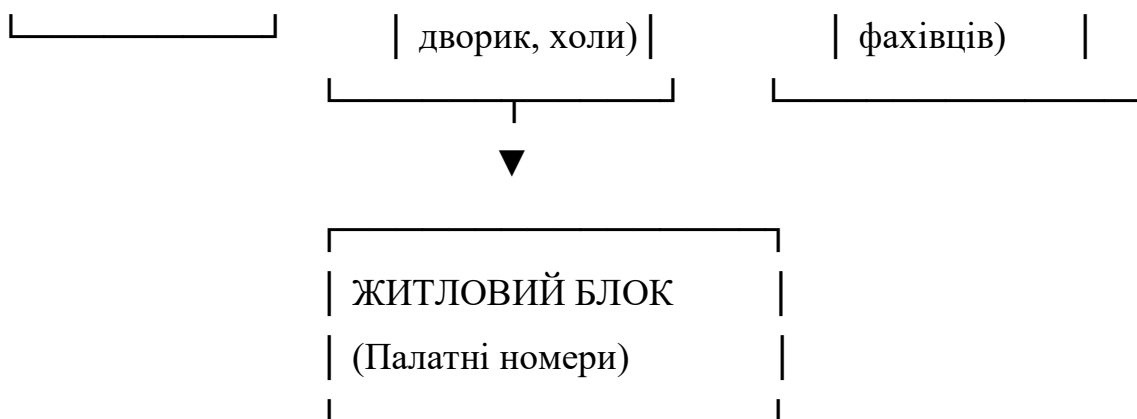
середовища для закладів психологічної реабілітації. Великі площі скління забезпечують природне освітлення приміщень та візуальний контакт із ландшафтом.

4.2. Функціональне зонування будівлі

Функціональне зонування підпорядковане принципу поступової зміни ступеня відкритості просторів: від публічного вестибюлю — через зони амбулаторного прийому — до приватних терапевтичних кабінетів та палатних номерів. Таке рішення відповідає психологічним потребам користувачів і забезпечує необхідний рівень приватності на кожному етапі перебування у Центрі.

Експлуатований зелений дах двоповерхового блоку та відкрита тераса житлового корпусу є додатковими рекреаційними просторами, що підтримують зв'язок пацієнтів стаціонару з природним середовищем протягом усього перебування у Центрі.

4.3. Об'ємно-просторова композиція будівлі

Об'ємно-просторова композиція Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції сформована поєднанням двох різнохарактерних об'ємів, об'єднаних спільним входним вузлом. Г-подібна конфігурація будівлі у плані зумовлена необхідністю функціонального розмежування амбулаторно-терапевтичної та стаціонарної частин при збереженні їх зручного функціонального зв'язку.

Горизонтальний дворівневий блок витягнуто вздовж ділянки паралельно до вулиці. Він формує публічний фронт будівлі та вміщує терапевтичні кабінети, зони групової роботи та харчоблок першого поверху. Дах цього блоку вирішено як експлуатований озеленений простір з деревами та зонами відпочинку, доступний для пацієнтів стаціонару з другого поверху. Така організація дозволяє використовувати покрівлю як додатковий терапевтичний рекреаційний рівень без виходу за межі будівлі.

Вертикальний чотири-п'ятиповерховий житловий корпус розміщено у глибині ділянки, перпендикулярно до горизонтального блоку. Це рішення забезпечує необхідний відступ стаціонарної частини від вуличного фронту та формує захищений внутрішній двір з боку терапевтичного ландшафту. На фасаді житлового корпусу ритмічно розміщені вікна палатних номерів та квіткові ящики на рівні підвіконь 3–5 поверхів, що пом'якшують масштаб вертикального об'єму та підтримують тему озеленення у фасадному рішенні. Сонячні панелі

розміщені на покрівлі житлового корпусу та частині даху горизонтального блоку.

Композиційною домінантою та акцентним елементом будівлі є темно-коричневий циліндричний об'єм на правому торці житлового корпусу. Він виконує роль вертикальної завершальної точки всієї композиції, підкреслює кутове положення будівлі на ділянці та вносить пластичний контраст до переважно прямолінійного характеру об'ємів. Колір циліндричного елемента — темний антрацитово-коричневий — контрастує з білими штукатурними поверхнями основних блоків і надає будівлі сучасного виразного силуету.

З'єднання двох блоків вирішено через застосування двоповерховий вхідний атриум, розміщений у точці перетину горизонтального та вертикального об'ємів. Атриум є функціональним і просторовим ядром будівлі: через нього здійснюється розподіл потоків між терапевтичним блоком і житловим корпусом, а прозорі огорожувальні конструкції забезпечують природне освітлення прилеглих приміщень та зоровий зв'язок з навколишнім озелененням.

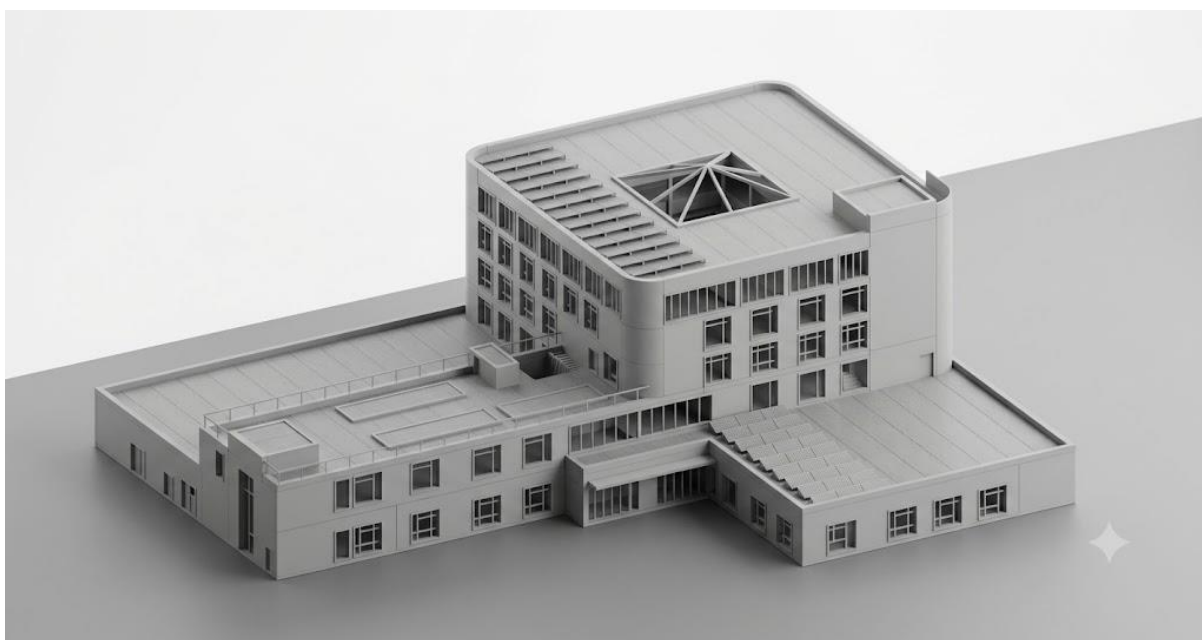

Рис. 4.3.1. Просторово-композиційні пошуки форми реабілітаційного центру

4.4. Ландшафтні рішення

Ландшафтні рішення базуються на принципах екологічної інтеграції об'єкта в екосистему прирічкової території. Концепція полягає в плавному просторовому переході від урбанізованого середовища до природної заплави річки Луга. Враховуючи географічне розташування Волинського регіону з його вологим кліматом та багатими автохтонними фітоценозами, ландшафтна організація ділянки, показана на генеральному плані, вирішується як безперервний тактильно-сенсорний сценарій. Природне оточення тут виступає не просто елементом благоустрою, а активним чинником зниження рівня кортизолу, стабілізації ментального стану та прискорення нейропсихічної регенерації пацієнтів.

Просторова організація ділянки передбачає чітку функціональну диференціацію ландшафту, яка розпочинається з західної межі вздовж вулиці Героїв Майдану. Тут формується щільна багатоярусна смуга захисного озеленення, що виконує роль акустичного та візуального буфера між міським транспортним рухом і терапевтичним середовищем. Для цього використовуються стійкі місцеві породи дерев із розлогою архітектурною кронаю. Південна частина території, де розташована відкрита автостоянка, відокремлюється від парадного вхідного вузла за допомогою прийомів геопластики — штучного моделювання мікрорельєфу у вигляді невисоких задернованих пагорбів. Це дозволяє візуально замаскувати зону паркування з боку вікон центру, зберігаючи чистоту та цілісність сприйняття ландшафтних краєвидів.

Окремим композиційним ядром є внутрішній світловий дворик-патіо, інтегрований безпосередньо в об'єм споруди. Оскільки цей простір безпосередньо взаємодіє з інтер'єрами лікувальних та житлових блоків, його благоустрій підпорядкований ідеї сенсорного мінімалізму. Тут використовується мощення природним світлим каменем, лаконічні малі архітектурні форми та стримане колористичне наповнення у відтінках піску, сірого граніту та натуральної деревини. Рослинне наповнення внутрішнього саду обмежується

невисокими тіньовитривалими багаторічниками та декоративними травами, які не створюють надмірного візуального шуму, а навпаки, за рахунок м'якого природного шелесту листя під дією повітряних потоків забезпечують додатковий акустичний комфорт під час медитацій.

Найбільш динамічна ландшафтна зона розгортається на східному та північному схилах ділянки, що плавно переходять у русло річки Луга. Архітектурне рішення передбачає створення тут розгалуженої системи прогулянкових маршрутів нелінійної петлеподібної конфігурації. Трасування доріжок повторює природні вигини рельєфу, унеможлиблюючи появу різких перепадів висот, що важливо для маломобільних груп пацієнтів. Простір насичується зонами кліматотерапії, ландшафтними кишенями для самотності та оглядовими майданчиками, які розкриваються на річкову перспективу. Чергування відкритих інсольованих галявин та затінених паркових ділянок дозволяє регулювати світловий режим і створює різноманітні сценарії сприйняття середовища.

Дендрологічний склад проєкту підібраний із урахуванням специфіки гідрологічного режиму річкової долини Володимира та загальної концепції «землистих» відтінків. Перевага надається вологолюбній гідрофітній флорі, автентичній для місцевого регіону: різновидам верб із виразною текстурною корою, білому дерену, декоративним осокам, міскантусу та плакучим формам рослин. Використання злакових культур та багаторічників із м'якими пастельними суцвіттями дозволяє витримати благородну палітру грейж (grey-beige), уникаючи агресивних колірних плям, які можуть викликати тривожність у пацієнтів. Таким чином, розроблені ландшафтні рішення трансформують територію на високотехнологічну екосистему, де природні та геопластичні засоби виступають органічним продовженням архітектурної терапії центру.

4.5. Техніко-економічні показники будівлі

Загальна площа 1-го поверху – 1500 м²

Загальна площа 2-го поверху – 750 м²

Загальна площа 3-го - 5-го поверхів – 560 м²

Загальна площа технічного поверху – 600 м²

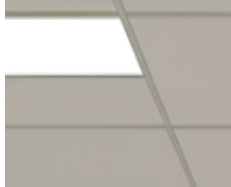
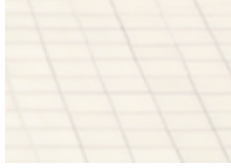
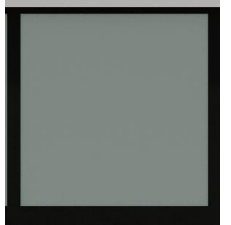
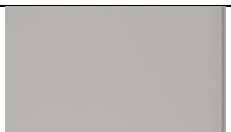
Загальна площа укриття – 450 м²

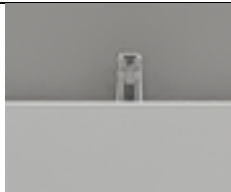
Загальна площа терас і експлуатованих дахів загального і технічного користування – 950 м²

Загальна площа будівлі – 4880 м²

5. ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ

Таблиця 2.

№	№ позиції за проєктом	Матеріал опорядження, покриття, спосіб нанесення	Колір	Натуральний зразок або імітація матеріалу покриття
1.	Стеля	Підвісна модульна стеля (плитна система типу Армстронг), вбудовані лінійні світлодіодні світильники та дифузори вентиляції.	Білий, світло-сірий	
2.	Стіни	Гладке інтер'єрне фарбування (стійка матова фарба); акцентне оздоблення вертикальними дерев'яними рейками.	Світло-бежевий (екрю / кремовий), натуральний колір дерева (світлий дуб)	
3.	Підлога	Комбіноване дизайнерське покриття (комерційний лінолеум, ПВХ-плитка з зонованим абстрактним килимом).	Світло-сірий, білий базовий (із текстурою дрібної сітки), бежево-сірий	
4.	Вікна	Панорамне скління, металопластиковий або алюмінієвий профіль; сонцезахисні тканинні ролети (рулонні штори).	Чорний / темний графіт (профіль), світло-сірий / молочний (ролети)	
5.	Меблі (дерев'яні)	Корпусні меблі з ЛДСП/МДФ (робочий стіл, стелаж для документів) та вбудовані системи зберігання з лакованими фасадами	Світле дерево (натуральний дуб), білий матовий лак	
6.	Меблі (м'які)	Медична оглядова кушетка та стілець лікаря з оббивкою з екошкіри; ергономічне комп'ютерне крісло на колесах.	Білий (кушетка, стілець), темно-сірий / графітовий	
7.	Двері	Міжкімнатні розпашні двері з прихованою коробкою або гладким полотном в тон стін, лаконічна металева ручка.	Білий, хром (фурнітура)	

8.	Сантехніка та аксесуари	Підвісна керамічна раковина-умивальник, прямокутне дзеркало в тонкій рамі, металевий настінний дозатор та підлогова урна.	Білий, чорний, матова нержавіюча сталь	
----	-------------------------	---	--	---

5.1. Особливості розгортання функціональних процесів

Кабінет індивідуальної психотерапії виконує функцію приватного захищеного простору для проведення індивідуальних та групових консультацій, а також сеансів нейрокогнітивного тренінгу. Функціональна організація приміщення підпорядкована терапевтичному процесу: зона прийому пацієнта, робочий простір терапевта та зона терапевтичної взаємодії.

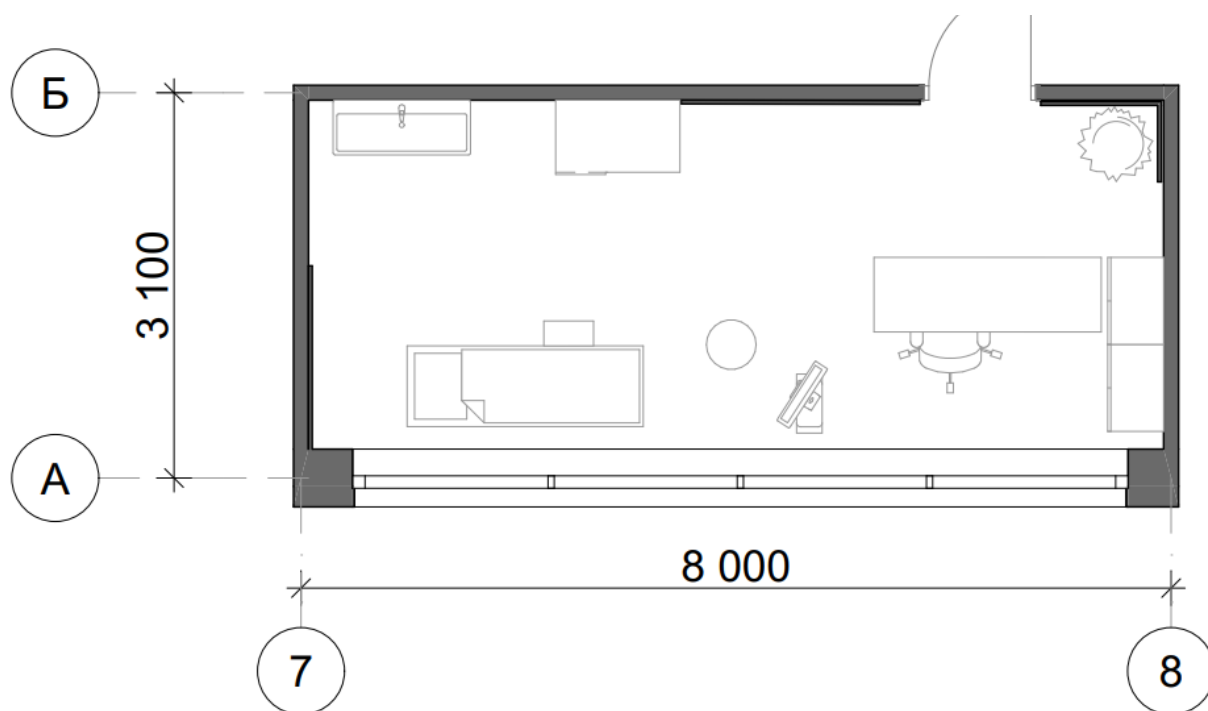

Рис. 5.1.1. План підлоги терапевтичного кабінету М 1:50

5.2. Об'ємно-просторові властивості архітектурної форми

Висота стелі - 3,3 м підкреслює вертикальний масштаб приміщення та знімає відчуття тісноти. Вікно, розміщене на повздовжній стіні навпроти входу, є «фокусною точкою» простору: погляд пацієнта природно спрямовується назовні, до зелені, що знижує психологічне напруження. Стеля вирішена як рівна з вбудованим дифузним підсвічуванням по периметру та точковим акцентним освітленням в зоні взаємодії.

5.3. Способи узгодження елементів середовища в межах загального рішення

Єдність інтер'єру досягається через застосування обмеженої палітри матеріалів і кольорів, уникнення декоративних надмірностей та підпорядкування всіх елементів терапевтичній функції простору. Меблі вирішені в єдиному стилі: округлі форми без гострих кутів, нейтральне текстильне оздоблення, натуральне дерево у деталях.

5.4. Характеристика елементів обладнання та благоустрою

Меблювання терапевтичного кабінету підбрано відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 та принципів ергономіки для осіб з різним рівнем мобільності. Крісла для клієнта та терапевта мають регульовану висоту та м'яке оздоблення. Стіл терапевта вирішено мінімалістично. Передбачено місце для зберігання документів, ноутбука та інвентарю у вбудованій шафі.

5.5. Характеристика засобів візуальної комунікації

Орієнтація у просторі кабінету забезпечена мінімалістичною системою піктограм на входних дверях та інформаційною панеллю поруч з входом - номер кабінету, ім'я спеціаліста, графік роботи. Навігаційна система Центру загалом реалізована через кольорові маршрутні смуги на підлозі, що ведуть до різних функціональних блоків, та піктограми зі шрифтом Брайля на доступній висоті.

5.6. Колористичне та світлотехнічне рішення

Колористична гама інтер'єру базується на результатах досліджень нейрологічного впливу кольорів на психоемоційний стан: теплі нейтральні відтінки (бежевий, кремовий, льон, натуральне дерево) знижують рівень кортизолу, сприяють розслабленню та відчуттю безпеки. Акцентна стіна з деревних рейок вносить тактильну теплоту та природність у простір без перевантаженості. Освітлення реалізоване за тришаровою схемою: загальне дифузне підсвічування по периметру стелі (1600 лк загального рівня), акцентне спрямоване освітлення робочої зони терапевта (500 лк на столі) та м'яке

підсвічування (100–150 лк). Передбачено можливість регулювання інтенсивності освітлення залежно від виду сеансу.

5.7. Засоби досягнення ергономічної відповідності

Загальне рішення кабінету повністю відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018. Ширина проходів між меблями — не менше 900 мм; розмір повороту для інвалідного візка — $1\,500 \times 1\,500$ мм — забезпечено у центральній зоні кабінету. Дверний проріз шириною 1 200 мм дозволяє вільний в'їзд і виїзд на кріслі колісному. Вимикачі, ручки дверей та інформаційні панелі розміщені на доступній висоті 900–1 100 мм від підлоги.

Рис. 5.7.1. – Перспектива інтер'єру терапевтичного кабінету

Висновок

Таким чином, інтер'єр терапевтичного кабінету Центру демонструє синтез принципів, вимог інклюзивності та естетики терапевтичного середовища.

6. КОНСТРУКТИВНЕ РІШЕННЯ

Конструктивна система Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції обрана з урахуванням функціональних вимог до будівлі, особливостей ділянки та необхідності забезпечення довгострокової надійності й безпеки експлуатації.

6.1. Фундаменти

З огляду на прибережне розташування ділянки вздовж річки та характерні для даної території інженерно-геологічні умови — можливе залягання слабких органічних ґрунтів (торфів, заторфованих суглинків) на значній глибині, підвищений рівень ґрунтових вод — прийнято рішення про влаштування пальового фундаменту. Застосування паль забезпечує передачу навантажень від будівлі на більш щільні несучі шари ґрунту, розташовані нижче зони слабких органічних відкладень, та виключає нерівномірні осідання конструкцій. Тип паль — залізобетонні забивні або буронабивні, що визначається за результатами інженерно-геологічних вишукувань на ділянці.

Об'єднання паль здійснюється за допомогою монолітного залізобетонного стрічкового ростверку, що розміщується по осях несучих стін та колон будівлі. Стрічковий ростверк забезпечує рівномірний розподіл навантажень між палями та жорсткість фундаментної конструкції в цілому.

У зонах стикування різнонавантажених блоків — одноповерхового терапевтичного та п'ятиповерхового житлового корпусу — передбачено деформаційний шов, що компенсує різницю в осіданнях об'ємів різної поверховості.

Фундаментні конструкції, що знаходяться нижче рівня планувальної відмітки землі, підлягають гідроізоляції обмазувальними і рулонними матеріалами. Для захисту від капілярної вологи та підтоплення передбачено влаштування дренажної системи по периметру будівлі з відведенням води у зливову каналізацію ділянки.

Фундамент товщиною 200 мм забезпечує рівномірний розподіл навантаження від будівлі на ґрунтову основу, виключає нерівномірні осідання окремих блоків та є надійним у умовах рухомих ґрунтових вод. Під технічним підвалом, де передбачено прокладання інженерних мереж, товщина плити збільшується до 300-400 мм. Фундаментна плита ретельно гідроізолюється з усіх боків - знизу, по торцях та по верхній поверхні. Для терапевтичного блоку та житлового корпусу передбачено окремі секції фундаментної плити з деформаційним швом між ними, що компенсує різницю у навантаженнях від одно- та п'ятиповерхових об'ємів будівлі та унеможливорює виникнення тріщин у місцях стикування конструкцій. При влаштуванні підземного укриття передбачено якісний дренаж і гідроізоляцію. У зв'язку із можливим заляганням слабких органічних ґрунтів, прийнято рішення проєктування будівлі на палях, стрічковий ростверк приймаємо для паль.

6.2.Конструктивна система

Основна конструктивна система будівлі — монолітний залізобетонний каркас із кроком колон $6,0 \times 6,0$ м. Така сітка забезпечує максимальну гнучкість у плануванні внутрішніх просторів. Колони перерізом 400×400 мм об'єднуються монолітними залізобетонними ригелями. Перекриття — монолітні безбалочні залізобетонні плити товщиною 200 мм — спираються безпосередньо на колони. Це рішення знижує конструктивну висоту переkritтя та дозволяє прокладати інженерні комунікації у міжстельовому просторі без зниження висоти приміщень.

6.3. Стіни та огорожувальні конструкції

Зовнішні стіни тришарові: несуча частина з газобетонних блоків товщиною 300 мм, утеплювач - мінераловатні плити щільністю 120 кг/м^3 товщиною 150 мм, зовнішнє оздоблення — штукатурна система або вентильований фасад з декоративними панелями. Загальна товщина зовнішньої

стіни — близько 550 мм. Термічний опір зовнішніх стін відповідає вимогам ДБН В.2.6-31:2021 для кліматичних умов Волинської області.

Внутрішні перегородки виконано з гіпсокартонних конструкцій по металевому каркасу з мінераловатним заповненням для забезпечення звукоізоляції між терапевтичними кабінетами — не менше 54 дБ, що відповідає вимогам конфіденційності при проведенні психологічних сеансів.

6.4. Покриття та дах

Основне покриття будівлі — плоска покрівля з внутрішнім організованим водовідведенням. Конструктивний «пиріг» плоского даху: монолітна плита перекриття - пароізоляція - теплоізоляція зі спіненого скла товщиною 200 мм — цементно-піщана стяжка основний гідроізоляційний шар - захисний шар. На частині покрівлі одноповерхового блоку влаштований експлуатований зелений дах площею 950 м² з субстратом товщиною 100–200 мм для влаштування газону та декоративних рослин. Зелений дах виконує функцію додаткового рекреаційного простору для пацієнтів стаціонару та одночасно покращує теплотехнічні характеристики покриття. На покрівлі також розміщені сонячні панелі загальною площею 120 м² для часткового забезпечення електроенергією.

6.5. Вертикальні комунікації та доступність

Основним засобом вертикального сполучення у житловому корпусі є два ліфти вантажопідйомністю 1 000 кг (розміри кабіни 2 100 × 1 100 мм) та один пандус з нормативним ухилом 1:20 для забезпечення безбар'єрного доступу маломобільних груп населення на всі поверхи відповідно до ДБН В.2.2-40:2018. Евакуаційні сходи — незадимлювані, виконані з монолітного залізобетону, розташовані у торцях житлового корпусу. Ширина маршу — 1 200 мм, ширина площадки — 1 800 мм. Сходи обладнані поручнями з двох боків. Доступ до виходів з усіх поверхів відповідає вимогам ДБН В.1.1-7:2016. Конструктивне рішення в цілому відповідає вимогам ДБН В.2.6-98:2009, ДБН В.2.1-10:2018 та

забезпечує необхідну надійність, довговічність і комфорт в умовах специфічного функціонального призначення будівлі.

Висновок

Конструктивні рішення проєкту розроблено з урахуванням чинних ДБН В.2.2- 40:2018, ДБН В.1.2-4:2020, ДБН В.2.6-98:2009. Прийняті конструктивні рішення забезпечують надійність, довговічність та безпечну експлуатацію центру психологічного відновлення та нейрорегуляції з урахуванням особливостей прибережної території та специфіки функціонування об'єкта. Використання пальового фундаменту, монолітного залізобетонного каркаса, енергоефективних огорожувальних конструкцій і сучасних інженерних рішень дозволяє створити стійку та комфортну будівлю, що відповідає вимогам чинних будівельних норм. Передбачені заходи з безбар'єрності, пожежної безпеки, енергоефективності та інтеграції зелених технологій сприяють формуванню сучасного реабілітаційного середовища, орієнтованого на потреби користувачів та принципи сталого розвитку.

7. ІНЖЕНЕРНЕ ОБЛАДНАННЯ

Проектом Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції передбачено комплексну систему інженерного забезпечення, що відповідає нормативним вимогам до лікувально-реабілітаційних закладів та забезпечує комфортні умови для пацієнтів і персоналу з урахуванням принципів енергоефективності.

7.1. Теплопостачання та вентиляція

Джерелом теплопостачання будівлі є централізована теплова мережа міста Володимир з підключенням через індивідуальний тепловий пункт (ІТП) із автоматичним регулюванням. ІТП розміщено в технічному підвальному приміщенні будівлі. Система опалення — двотрубна горизонтальна з нижньою розводкою, із застосуванням алюмінієвих радіаторів із термостатичними головками у кабінетних приміщеннях.

У приміщеннях із великим склінням — вестибюлі, хол, зони очікування - передбачено конвектори підлогового типу для компенсації холодного «скляного» потоку в опалювальний сезон. У терапевтичних кабінетах та палатах застосовується підлогове водяне опалення, що забезпечує рівномірний тепловий комфорт без утворення конвекційних потоків. Система вентиляції — механічна припливно-витяжна з рекуперацією тепла. Проектом передбачені окремі вентиляційні системи для функціональних зон:

- терапевтичні кабінети та палати — загальна вентиляція з фільтрацією і підігрівом повітря, кратність повітрообміну — 3 об/год;
- харчовий блок (кухня) — потужна витяжна вентиляція з жироловлівачами, підпір повітрям з боку обіднього залу;
- санітарні вузли та душові — витяжна вентиляція з виводом через дахові дефлектори;
- технічні приміщення — природна або примусова вентиляція відповідно до призначення.

Система вентиляції обладнана автоматичним керуванням, пожежними протидимовими клапанами на кожному поверсі та аварійним режимом димовидалення для евакуаційних шляхів відповідно до ДБН В.2.5-67:2013.

7.2. Водопостачання та водовідведення

Будівля підключається до централізованої системи господарсько-питного водопостачання міста Володимир. Точка підключення — поблизу вулиці Героїв майдану. Внутрішні мережі водопостачання виконано з поліпропіленових труб у пінополімерній теплоізоляції. Гаряче водопостачання забезпечується через теплообмінник у тепловому пункті. Для палатних поверхів передбачено рециркуляційний контур гарячої води, що унеможливило очікування нагрівання при відкриванні крана. Для зон медичного призначення (маніпуляційні, кабінети медперсоналу) передбачені змішувачі з ліктьовим керуванням та антибактеріальні аератори.

Система каналізації роздільна: побутові стоки та технічні стоки від харчоблоку відводяться окремими стояками до міської каналізаційної мережі. Дощові стоки з покрівлі збираються в резервуари для подальшого використання у технічних цілях: поливання рослин на зеленому даху та в терапевтичних садах. Це рішення відповідає принципам сталого водокористування. Протипожежне водопостачання забезпечено мережею внутрішніх пожежних гідрантів на кожному поверсі (на відстані не більше 20 м від найвіддаленішої точки поверху) відповідно до ДБН В.2.5-64:2012.

7.3. Електропостачання та слабострумові системи

Електропостачання будівлі здійснюється від міської електромережі через трансформаторну підстанцію, розміщену на ділянці. Категорія електропостачання — перша (з урахуванням медичного призначення будівлі), що передбачає наявність резервного дизель-генератора для забезпечення безперебійного живлення критичних систем: аварійного освітлення, протипожежних систем, ліфтів та медичного обладнання.

Система освітлення — повністю LED із застосуванням датчиків руху у допоміжних приміщеннях, датчиків освітленості у зонах з природним світлом та систем диммінгу у терапевтичних кабінетах. У терапевтичних кабінетах передбачено динамічне освітлення з керованою колірною температурою (2 700–6 500 K) для підтримки ритмів пацієнтів. Слабострумові системи включають: структуровану кабельну мережу (СКМ) з Wi-Fi точками доступу на кожному поверсі; систему відеоспостереження в місцях загального користування (вестибюль, коридори, паркінг); систему контролю доступу для стаціонарного відділення; систему оповіщення та управління евакуацією 4-го типу; тривожну кнопку для виклику персоналу.

Висновок

Інженерні системи забезпечують безпечне, безперебійне та енергоефективне функціонування центру психологічного відновлення та нейрорегуляції відповідно до сучасних вимог до громадських і медико-реабілітаційних будівель. Комплексне поєднання систем опалення, вентиляції, водопостачання, водовідведення, електропостачання та автоматизованих слабострумових мереж створює комфортні умови для перебування пацієнтів, персоналу та відвідувачів закладу. Використання енергозберігаючих технологій, резервних джерел живлення та інтелектуальних систем керування сприяє підвищенню надійності експлуатації будівлі, зниженню споживання ресурсів та формуванню сучасного лікувально-терапевтичного середовища.

8. ОХОРОНА ПРАЦІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

8.1. Ресурсозбереження та використання альтернативних джерел енергії

Проект Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції розроблено з дотриманням вимог ДБН В.2.6-31:2021 «Теплова ізоляція та енергоефективність будівель». Будівля відповідає класу енергоефективності «В» та вище завдяки комплексу конструктивних та інженерних рішень. Теплотехнічні рішення передбачають: потрійне скління у вікнах житлового корпусу, підвищений рівень теплоізоляції зовнішніх стін ($R = 4,0 \text{ м}^2 \cdot \text{К/Вт}$), вентиляційну систему з рекуперацією тепла (КПД не менше 80%), підлогове водяне опалення з пониженою температурою теплоносія.

Альтернативні джерела енергії представлені фотопанелями на покрівлі одноповерхового блоку та частині житлового корпусу. Розрахункова генерація покриває близько 15–20% потреб будівлі в електроенергії. Також передбачена система збирання та повторного використання дощових вод для поливання зелених дахів та садів, що скорочує споживання питної води на технічні потреби на 30–40%.

8.2. Шляхи руху пожежної техніки

Організація пожежного доступу до будівлі розроблена відповідно до вимог ДБН Б.2.2-12:2019 та ДБН В.2.5-56:2014. По периметру будівлі влаштовано пожежний об'їзд загальною площею 750 м^2 із твердим дорожнім покриттям, шириною 3,5 м, з радіусами поворотів не менше 6 м для безперешкодного маневрування пожежно-рятувальних автомобілів. Відстань від краю пожежного проїзду до зовнішніх стін будівлі не перевищує 8 м, що забезпечує можливість розгортання автодрабин та роботи пожежно-рятувальних підрозділів біля всіх фасадів. Уздовж пожежного проїзду розміщено зовнішні пожежні гідранти на відстані не більше 100 м один від одного відповідно до ДБН В.2.5-64:2012. Найближча пожежна частина розташована у м. Володимир, вулиця Коперніка, 2. Час під'їзду пожежного підрозділу — не більше 10 хвилин.

8.3. Евакуація з усіх приміщень будівлі

Відповідно до вимог ДБН В.1.1-7:2016 «Пожежна безпека об'єктів будівництва» запроектовано систему евакуації, з урахуванням специфіки лікувально-реабілітаційного закладу та перебування в ньому маломобільних груп населення. Одноповерховий терапевтичний блок забезпечений евакуаційними виходами безпосередньо назовні з кожного функціонального відсіку. Відстань від найвіддаленішої точки кабінету до виходу не перевищує 25 м. Ширина евакуаційних коридорів — не менше 1,8 м, ширина дверних прорізів — не менше 1,2 м.

У житловому корпусі на кожному поверсі передбачено два незалежні евакуаційні шляхи, що ведуть до незадимлюваних сходових кліток, розташованих у торцях будівлі. Сходові клітки типу Н1 обладнані підпором повітря при пожежі. Ліфти у режимі пожежі автоматично блокуються та опускаються на перший поверх. Для маломобільних пацієнтів, що не можуть самостійно евакуюватися сходами, передбачені зони безпечного очікування на кожному поверсі площею не менше 3 м² поблизу сходових кліток.

Система оповіщення та управління евакуацією (СОУЕ) — 4-го типу: автоматичне сповіщення мовним та звуковим сигналом із зазначенням маршруту евакуації, аварійне евакуаційне освітлення тривалістю не менше 1 години, фотолюмінесцентні знаки евакуації на рівні 0,5 м від підлоги відповідно до ДСТУ EN 1838:2016.

8.4. Охорона навколишнього середовища

Проектом закладено комплекс заходів щодо мінімізації негативного впливу будівництва та експлуатації об'єкта на навколишнє природне середовище, насамперед з урахуванням прибережного розташування ділянки вздовж річки Луга. Система каналізування передбачає роздільне відведення побутових та поверхневих стоків. Дощові води з покрівель та заощених ділянок перед скиданням у поверхневі водойми проходять через пісковловлювачі та

нафтовловлювачі (для стоків з паркувальних площ). Медичні стоки, за умови наявності в майбутньому інвазивних медичних процедур, передбачено обробляти в установках знезараження ультрафіолетом. Поводження з відходами: на ділянці передбачено майданчик для роздільного збору твердих побутових відходів із контейнерами для паперу, скла, пластику, органічних та змішаних відходів. Медичні відходи (клас Б та В) збираються у спеціальну тару та передаються спеціалізованим організаціям відповідно до вимог МОЗ України.

Збереження існуючого зеленого фонду на ділянці є обов'язковою умовою. У зоні будівництва максимально зберігаються існуючі дерева. Додатково проєктом передбачено висадку 35–40 дерев листяних порід та 120 кущів на території ділянки, що компенсує будь-які втрати зеленого покриву та покращує екологічний стан прибережної смуги. Газон на відкритих ділянках виконано у варіанті мавританського типу з різнотрав'ям для підтримки біорізноманіття. Будівельні матеріали, що застосовуються у конструкціях, мають санітарно-епідеміологічні висновки та відповідають вимогам екологічної безпеки, зокрема не містять формальдегіду, важких металів та летких органічних сполук — що є особливо важливим для лікувально-реабілітаційного закладу.

Висновок

Комплекс технічних, організаційних та природоохоронних заходів, спрямованих на забезпечення безпеки користувачів, енергоефективності будівлі та раціонального використання природних ресурсів. Запроєктовані системи пожежного захисту, евакуації, альтернативного енергозабезпечення та екологічного управління територією створюють умови для надійної та безпечної експлуатації об'єкта. Реалізація природоорієнтованих рішень, збереження прибережного ландшафту річки Луга та використання ресурсозберігаючих технологій сприяють формуванню сталого архітектурного середовища, що підтримує процес психологічного відновлення та гармонійну взаємодію людини з природою.

ВИСНОВКИ

При виконанні бакалаврського кваліфікаційного проєкту розроблено архітектурну концепцію Центру психологічного відновлення та нейрорегуляції у Волинській області, призначеного для надання комплексної психотерапевтичної, реабілітаційної та соціальної підтримки населенню. Проєкт спрямований на створення сучасного лікувально-рекреаційного середовища, у якому архітектура виступає важливим інструментом відновлення психоемоційного та фізичного стану людини.

У процесі дослідження було проаналізовано український і міжнародний досвід проєктування реабілітаційних та психологічних центрів. Проведений аналіз дозволив визначити актуальні напрями розвитку подібних об'єктів, серед яких провідне місце займають інтеграція природного середовища у структуру закладу, використання принципів біофільного проєктування, створення безбар'єрного простору, гнучкість функціональної організації та орієнтація на комфорт користувача. Отримані результати стали підґрунтям для формування архітектурно-планувальної концепції проєкту. На основі містобудівного аналізу обґрунтовано вибір ділянки у місті Володимир, розташованої на березі річки Луга. Територія характеризується вигідним транспортним положенням, доступністю інженерної інфраструктури, сприятливими природно-ландшафтними умовами та високим рекреаційним потенціалом. Поєднання міського середовища з природним оточенням створює оптимальні передумови для розміщення об'єкта такого функціонального призначення.

Запроєктований комплекс сформований із двох основних функціональних блоків — терапевтичного та житлового. Таке рішення забезпечує раціональну організацію внутрішніх процесів, комфортне перебування відвідувачів і персоналу, а також чітке розмежування амбулаторної та стаціонарної форм реабілітації. Важливим елементом концепції є інтеграція будівлі з

рекреаційними просторами, лугопарком та набережною, що дозволяє використовувати природне середовище як складову терапевтичного процесу.

Під час розроблення інтер'єрів особливу увагу приділено формуванню спокійного та комфортного середовища. Використання природних матеріалів, нейтральної кольорової гами, достатнього природного освітлення та принципів універсального дизайну сприяє створенню безпечного простору для відновлення користувачів різних вікових груп і фізичних можливостей.

Конструктивні рішення будівлі прийняті з урахуванням особливостей прибережної території та сучасних вимог до громадських будівель. Застосування монолітного залізобетонного каркаса, пальового фундаменту та енергоефективних огорожувальних конструкцій забезпечує необхідну міцність, довговічність та експлуатаційну надійність комплексу.

Інженерне оснащення центру відповідає сучасним стандартам енергоефективності та комфорту. Передбачено використання систем механічної вентиляції з рекуперацією тепла, енергоощадного освітлення, сучасних систем водопостачання і водовідведення, а також відновлюваних джерел енергії у вигляді сонячних панелей та системи повторного використання дощових вод. Окрема увага приділена питанням безпеки, охорони праці та екологічної відповідальності. Проєктом забезпечено нормативні умови евакуації, безперешкодний доступ пожежно-рятувальної техніки, збереження природного потенціалу території та мінімізацію впливу об'єкта на навколишнє середовище.

Запропонований проєкт відповідає актуальним суспільним потребам і може слугувати перспективною моделлю для розвитку мережі подібних закладів в Україні.

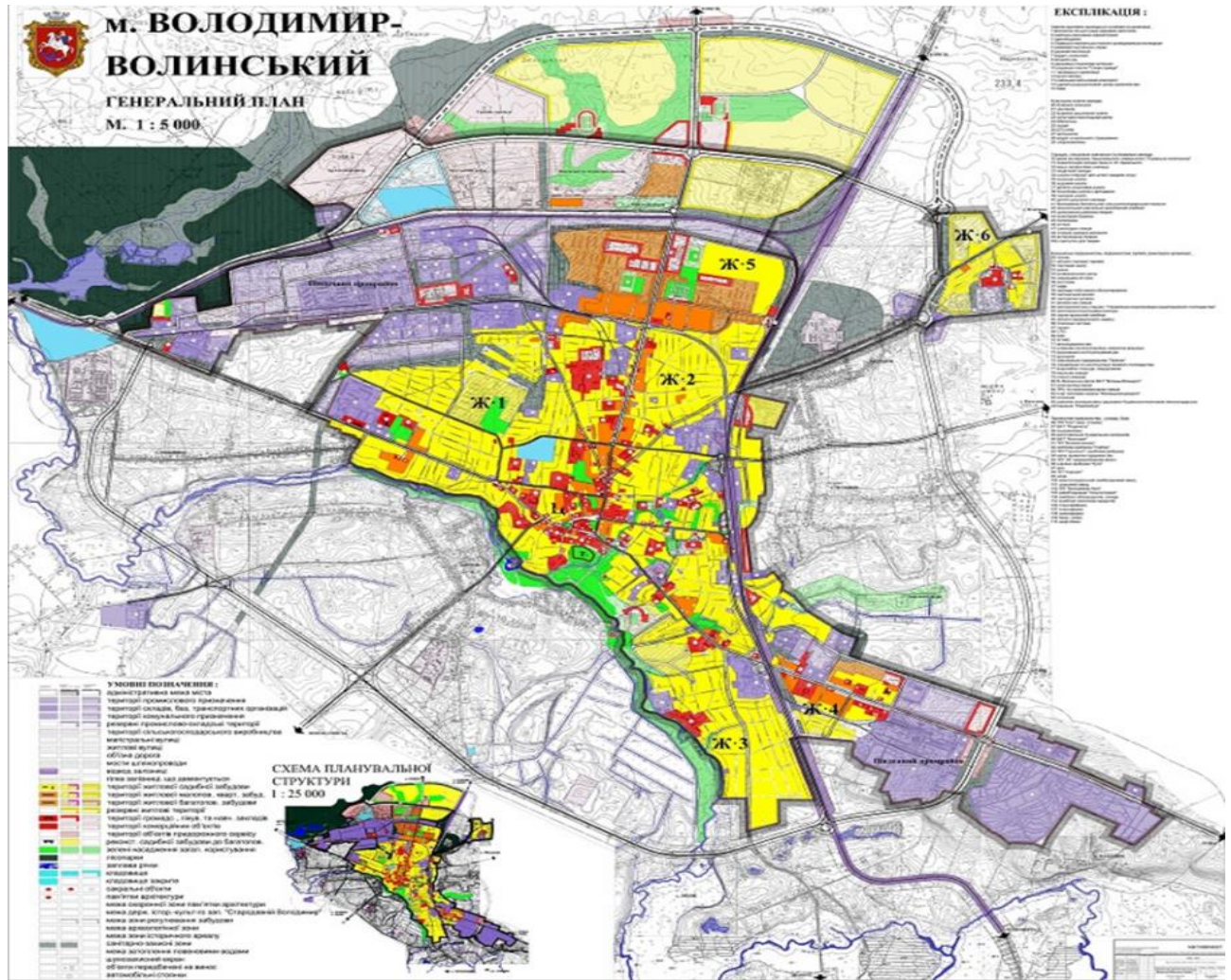
НОРМАТИВНА ЛІТЕРАТУРА

1. ДБН В.2.2-9:2018 Громадські будинки та споруди. Основні положення
2. ДБН В.2.2-10:2022 Заклади охорони здоров'я
3. ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд
4. ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва
5. ДБН В.2.6-31:2021 Теплова ізоляція та енергоефективність будівель
6. ДСТУ 8713:2017 Озеленення. Створення газонів. Загальні вимоги
7. ДСТУ 2587:2010 Безпека дорожнього руху. Розмітка дорожня

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектурне проектування громадських будівель / За ред. І. Д. Мельничука. – Київ: КНУБА, 2008. – 400 с.
2. Архітектурне проектування об'єктів охорони здоров'я / О. Бойко. – Київ БУДІВНИЦТВО, 2015. – 312 с.
3. Архітектура для здоров'я: проєктні рішення та досвід / А. Гринько. – Львів: Сполом, 2017. – 256 с.
4. Urban Resilience and Human Security / Edited by M. Pelling. – Routledge, 2011. – 336 с.
5. Graduation project “Innovation Hub” Martin Michael Girgis – Egypt, 2022. – 87 с.
6. Herz aus Holz [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.holzbauaustria.at/architektur/2026/01/herz-aus-holz.html> – Дата звернення: 08.06.2026.
7. Rehabilitation Centres for Juveniles / Global Scientific Journal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.globalscientificjournal.com/researchpaper/Rehabilitation_centres_for_juveniles.pdf – Дата звернення: 08.06.2026.
8. Острів Хутір: центр психологічної реабілітації від Martins Architecture & Design Studio [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://his.ua/article/ostriv-hutir-tsentr-psihologichnoi-reabilitatsii-vid-martins-architecture-design-studio_2023-07-12 – Дата звернення: 08.06.2026.
9. У Києві відкрився Центр ментального здоров'я всеукраїнської мережі «ПОВЕРНЕННЯ» [Електронний ресурс]. – Міністерство охорони здоров'я України. – Режим доступу: <https://moz.gov.ua/uk/u-kiyevi-vidkrivsia-centr-mentalnogo-zdorov-ya-vseukrayinskoyi-merezhi-povernennya> – Дата звернення: 07.06.2026.

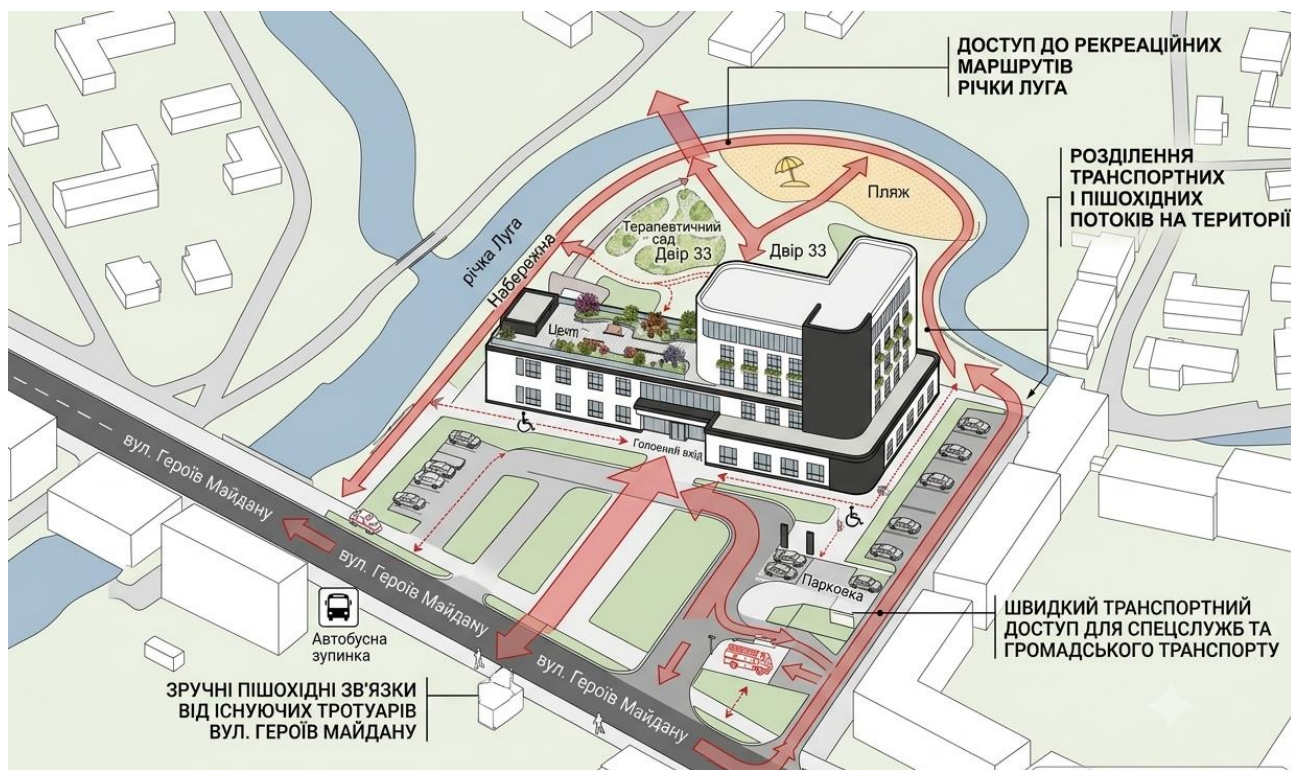
10. Володимир (місто) [Електронний ресурс]. – Вікіпедія. – Режим доступу:
[https://uk.wikipedia.org/wiki/Володимир_\(місто\)](https://uk.wikipedia.org/wiki/Володимир_(місто)) – Дата звернення: 07.06.2026.
11. Volodymyr-Volynskyi [Electronic resource]. – Internet Encyclopedia of Ukraine.
 – Access mode:
<https://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages%5CV%5CO%5CVolodymyrVolynskyi.htm> – Access date: 07.06.2026.
12. Літописні міста Київської Русі та історія Волині [Електронний ресурс]. –
 Енциклопедичні матеріали з історії України. – Режим доступу:
<https://www.history.org.ua> (матеріали про Володимир-Волинський) – Дата
 звернення: 07.06.2026.
13. Публічна кадастрова карта України. Кадастровий номер
 0720581600:00:001:2547 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://kadastrova-karta.com/dilyanka/0720581600:00:001:2547> – Дата
 звернення: 07.06.2026.
14. Архітектурне проектування громадських будівель / За ред. І. Д. Мельничука.
 – Київ: КНУБА, 2008. – 400 с.
15. Архітектурне проектування об'єктів охорони здоров'я / О. Бойко. – Київ
 БУДІВНИЦТВО, 2015. – 312 с.
16. Архітектура для здоров'я: проєктні рішення та досвід / А. Гринько. – Львів:
 Сполом, 2017. – 256 с.
17. Urban Resilience and Human Security / Edited by M. Pelling. – Routledge, 2011.
 – 336 с.
18. Graduation project “Innovation Hub” Martin Michael Girgis – Egypt, 2022. – 87

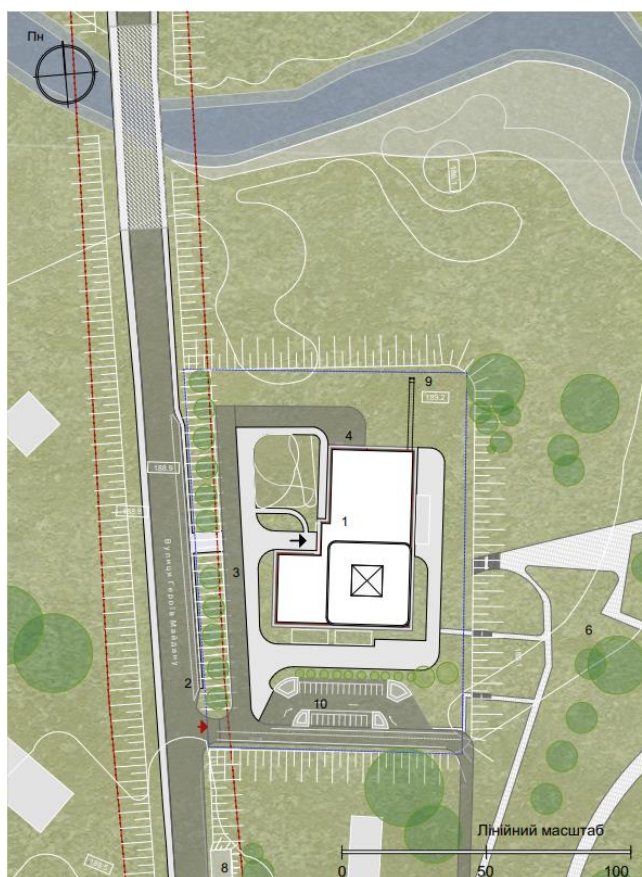
Генеральний план Облaсті М 1:100 000 [1]

Схема руху транспорту та пішоходів по ділянці

Містобудівне рішення

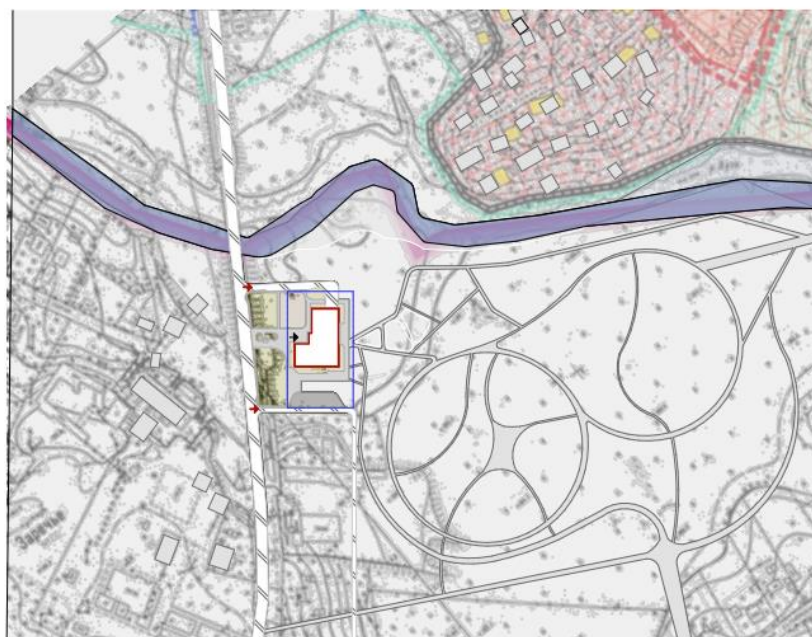
02.Схема генерального плану

Умовні позначки до схеми

- Межі ділянки
- Бруківка
- Озеленення
- Проектована будівля
- Водойма (річка)
- Асвальт
- Вхід до будівлі
- В'їзд на територію

Експлікація до генплану

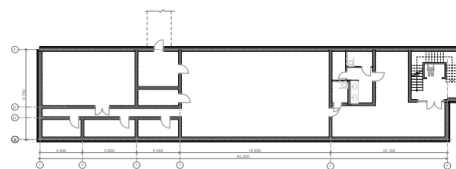
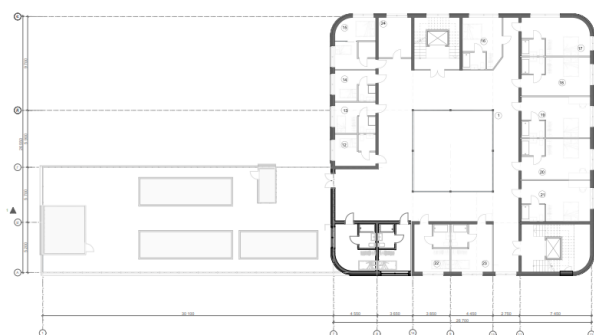
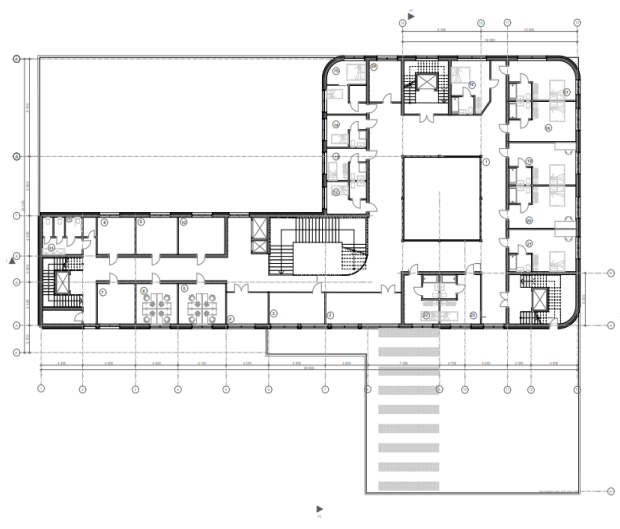
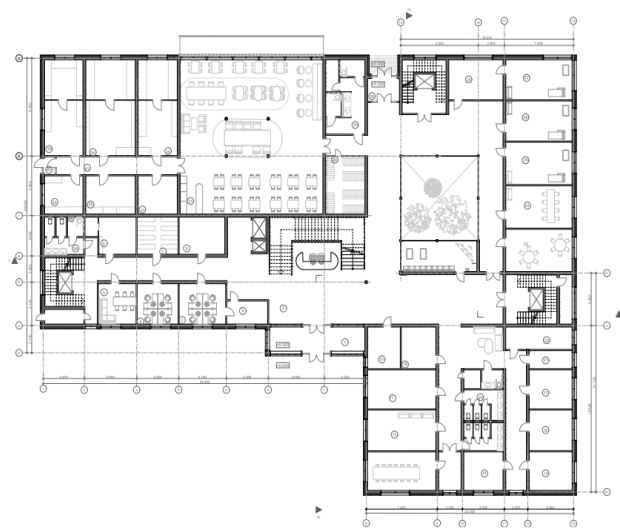
№	Назва
1	Проектована Будівля
2	Вулиця
3	Під'їзна дорога
4	Розвантажувальна зона
6	Лугопарк
7	Паркувальна зона
8	Стела
9	Люк-лаз з укриття
10	Парківка
11	

Умовні позначки до схеми

- Парківка
- Межі ділянки
- Бруківка
- Озеленення
- Проектована будівля
- Водойма (річка)
- Асвальт
- Вхід до будівлі
- В'їзд на територію

Плани поверхів

Конструктивні рішення

Фасадні рішення

Візуалізація об'єкту

Інтер'єрні рішення

Довідка про перевірку роботи на плагіат

Звіт не був оцінений

 Метадані

 ДОКУМЕНТ

Заголовок
Центр психологічного відновлення та нейрорегуляції у Волинській області

Автор
Бубнова Анастасія Сергіївна

Науковий керівник / Експерт
Доц. Желтовський В.В.

ІД документу
334318139

 ОРГАНІЗАЦІЯ

Назва організації
Kyiv National University of Construction and Architecture

підрозділ
Kyiv National University of Construction and Architecture

 ЗВІТ

Дата звіту
6/14/2026

Дата редагування

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

10.08%

10.08%

КП 1

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

4.98%

4.98%

КП 2

10198

Кількість слів

1.14%

1.14%

КЦ

94264

Кількість символів

 Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		0
Інтервали		0
Мікропробіли		0
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		57